

relații financiar ~ valutare și comerciale internaționale

găzduirea lucrătorului de comerț exterior

CURSURILE VALUTARE STRĂINE ÎN ROMÂNIA

În conformitate cu Decretul nr. 90/1978, modificat prin Decretul nr. 344/1978, Banca Națională a R.S. România împreună cu Ministerul Finanțelor și Banca Română de Comerț Exterior urmăresc zilnic evoluția cursului dolarului S.U.A. pe piețele externe în raport cu principalele 9 valute occidentale cu pondere în comerțul nostru exterior cum sînt: lira sterlină, șilingul austriac, francul belgian, francul elvețian, francul francez, marca R.F.G., guldenul olandez, coroana suedeză și dolarul canadian.

În situația înregistrării unor modificări importante ale cursului dolarului S.U.A. pe piață, precum și ale prețurilor externe și ale nivelului mediu al cursurilor de revenire, aceste instituții împreună cu Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale modifică cursul în lei al dolarului S.U.A., care este moneda de referință pentru stabilirea cursului în lei a celorlalte valute ale țărilor nesocialiste cotate în lista de cursuri a Băncii Naționale a R.S. România și a dinarului iugoslav.

Banca Națională a R.S. România publică în ziarul „România liberă” cel puțin o dată pe trimestru o listă de cursuri pentru valute în cont, întocmită după principiul obișnuit al cotării directe, prin care se arată cîți lei fac 1 unitate sau 100 unități de monedă străină. Astfel, sînt cotate oficial în afara valutilor țărilor socialiste, valutele țărilor cu care Republica Socialistă România are acorduri de plăți, cu condiția ca regimul de cursuri din țara respectivă să aibă un caracter bine definit și ca moneda acelei țări să prezinte un oarecare caracter de stabilitate.

Pentru valutele țărilor nesocialiste (cu excepția dolarului S.U.A.) și dinarul iugoslav, cursul oficial în lei se stabilește de către Banca Națională a R.S. România pe baza raportului dintre cursul oficial al dolarului S.U.A. față de valuta respectivă, înregistrat pe piața țării în cauză și cursul oficial al dolarului S.U.A. față de leu. Cursul în lei astfel stabilit se modifică în cazul cînd valutele de mai sus înregistrează variații față de dolarul S.U.A. de peste $\pm 2\%$ față de ultimul curs stabilit în lei.

De la 6 martie 1978, potrivit Decretului nr. 89/1978, la cumpărarea și vînzarea valutilor țărilor nesocialiste și a dinarului iugoslav se aplică în țara noastră o primă de 168,46% la cursul oficial în lei pentru următoarele operații comerciale: întreținerea oficiilor diplomatice și consulare, a agențiilor și a altor reprezentanțe, a personalului acestora, precum și pentru delegațiile oficiale; cheltuielile cetățenilor care călătoresc în interes de serviciu sau în interes personal pe cont propriu; succesiuni și alte drepturi patrimoniale, chirii, onorarii, drepturi de autor, pensii, premii și orice alte venituri sau drepturi în valută ale cetățenilor, precum și diverse cote cuvenite instituțiilor și organizațiilor

culturale și sportive; ajutoare, donații, subvenții, despăgubiri din asigurarea persoanelor și a bunurilor ce le aparțin, despăgubiri civile, impozite, taxe fiscale și amenzi de orice fel datorate de cetățeni, cheltuieli judiciare și altele de această natură; cotizații, contribuții și taxe de participare la organisme internaționale, congrese, conferințe și alte manifestări internaționale, precum și pentru diverse materiale ale congreselor; tîrguri și expoziții internaționale și pentru publicitate.

Prima de 168,46% se aplică și în cazul decontării categoriilor de plăți arătate mai sus prin conturile de cliring cu țările nesocialiste.

În R.S. România au loc operații valutare numai la vedere, adică operații pe baza cărora valuta este cedată imediat și contravaloarea în lei, calculată la cursul în vigoare, este achitată imediat.

Valutele efective ale țărilor nesocialiste care nu sînt cuprinse în lista de cursuri a Băncii Naționale a R.S. România pentru valutele în cont nu se cumpără în principiu. Ele pot fi totuși primite pentru a fi trimise la valorificare pe o piață externă (Elveția — Zurich), decontîndu-se ulterior cedentului contravaloarea în lei la cursul oficial cu prima de 168,46% a valutei (franci elvețieni) care a rezultat din această valorificare.

Se cumpără imediat (ferm) numai valutele efective ale țărilor nesocialiste pentru care există o cotație a cursului valutei în cont, cu excepția lirei egiptene, rupiei indiene și rupiei pakistaneze, precum și valuta iugoslavă. Valutele efective respective se împart în 2 grupe:

a) valutele efective care pot fi trimise în țara de origine, pentru ca ele să fie creditate într-un cont de cliring (conform prevederilor regimului valutar din țările monedelor respective, sau a regimului convențional de plăți cu țara noastră) sînt cumpărate imediat (ferm) în mod nelimitat la cursul oficial cu prima de 168,46% stabilit pentru valuta respectivă în cont. În această categorie intră: lira sterlină, șilingul austriac, dolarul canadian, coroana daneză, francul elvețian, marca finlandeză, francul francez, marca R.F.G., coroana norvegiană, guldenul olandez, dolarul S.U.A. și coroana suedeză.

b) valutele efective care nu pot fi trimise în țara de origine pentru ca sumele respective să fie creditate într-un cont convertibil sau într-un cont de cliring, se cumpără, de asemenea, imediat (ferm) în mod nelimitat, dar nu la cursul oficial în vigoare pentru valuta respectivă în cont, ci la un curs de cumpărare (plus prima de 168,46%) la care se aplică un scăzămînt de 5%. Categoria acestor valute efective străine cuprinde valutele țărilor nesocialiste din lista de cursuri pentru valute în cont a Băncii Naționale a R.S. România și dinarul iugoslav, cu excepția celor de sub litera a) de mai sus, precum și a lirei egiptene, rupiei indiene și rupiei pakistaneze.

În scopul sprijinirii ministerelor, centralelor și întreprinderilor, banca comunică, la cererea telefonică sau în scris acestora, cursul valutilor în lei și în alte valute.

Pentru valutele țărilor socialiste, cu excepția dinarului

iugoslav, cursurile speciale, cu primă sau rabat, pentru anumite operații necomerciale sînt stabilite în mod convențional. Aceste cursuri au fost fixate atît în baza Convenției multilaterale de la Praga din 8 februarie 1963, cît și în baza unor convenții Bilaterale încheiate ulterior, cum a fost cazul celor încheiate cu Cuba, Polonia și Ungaria în anul 1976.

Gh. DANIELOPOLU
economist principal
Banca Națională a R.S.R.

drept și uzanțe internaționale

CONTRACTUL DE EXPORTURI COMPLEXE (I) CONCEPT

În preambulul ghidului pentru redactarea contractelor privind realizarea de ansambluri industriale, elaborat de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite, referindu-se la acest gen de contracte se arată că ele „constituie un element important în cooperarea economică și tehnică, care acoperă furnizarea și montarea instalațiilor industriale, precum și lucrările de construcții și de inginerie civilă. Aceste contracte generează, de obicei, relații mai îndelungate și mai diversificate decît contractele uzuale referitoare la furnizarea de instalații și mașini”.

Așadar, prin obiectul complex pe care îl are, contractul de realizarea de obiective industriale constituie un tip aparte de contract, cu trăsături definitorii proprii, în raport cu celelalte contracte comerciale internaționale; mai mult decît atît, el reprezintă, în forma sa de contract global, un conglomerat alcătuit din elemente care sînt caracterice mai multor tipuri de contracte, toate însă, fiind subordonate scopului comun: să constituie armătura juridică pentru realizarea de către părțile contractante de mari ansambluri industriale.

noțiunea de exporturi complexe în dreptul român

Noțiunii de realizări de ansambluri (obiective) industriale și de furnizări de materiale de echipament, mașini și utilaje, precum și montajul acestora, folosită de uzanțele internaționale, îi corespunde în dreptul nostru denumirea de **exporturi complexe**. Prin actul normativ care reglementează asemenea exporturi (Decretul nr. 242/1974) se atribuie acestei noțiuni următorul cuprins: „Prim exporturi complexe, în sensul prezentului Decret se înțeleg exporturile unor ansamble de furnituri, instalații sau părți de instalații, realizate pe bază de cercetări, studii sau proiecte tehnologice pentru un anumit obiectiv, împreună cu tehnologii, licențe, know-how, asistență tehnică la lucrări de proiectare, construcții-montaj, punere în funcțiune și recepție, cu garantarea parametrilor tehnologici, precum și piesele de schimb și unele materiale aferente. De asemenea, sînt exporturi complexe lucrările geologice de prospectare — exploatare și lucrările de exploatare pentru substanțe minerale utile, solide și fluide, prelucrarea produselor miniere, executarea în totalitate sau parțial a lucrărilor de construcții montaj pentru obiectivele prevăzute în alineatul 1, executarea în străinătate de foraje de sonde, construcții de schele, de instalații și conducte magistrale de transport, depozitare și distribuire a produselor petroliere și gazelor naturale, precum și realizarea de obiective în domeniul agriculturii, amenajărilor hidrotehnice, lucrări silvice, organizarea exploatărilor forestiere și alte asemenea” (art. 2).

Din textul citat rezultă că exporturile complexe reprezintă o sumă de activități, împrumutînd trăsături și elemente dintr-o multitudine de alte operațiuni comerciale, fără să se suprapună nici una dintre acestea: vînzarea

internațională, asistența tehnică, transferul de licențe, know-how, consulting, engineering și, în unele cazuri, construcții-montaj. Dacă unele aspecte generale ale exporturilor complexe se regăsesc în conținutul acestor operațiuni de comerț exterior (a căror reglementare formează și dreptul lor comun), împreunarea unor activități atît de deosebite nu poate să nu transforme această formă de comerț exterior într-o activitate cu o specificitate pronunțată. Complexitatea juridică, alăturată complexității obiectului, determină deci o figură deosebită atît contractelor interne cît și contractelor externe, care se încheie pentru exportul și importul de instalații complexe.

Importanța acordată de legiuitorul român acestor contracte rezultă și din Legea nr. 1/1971 pentru activitatea de comerț exterior și cooperare economică și tehnico-științifică internațională, care stabilește următoarele, prin art. 7, al. 4: „Principalele contracte de import și export — în mod deosebit exportul și importul de utilaje complexe și acțiunile de cooperare în producție — sînt semnate de directorul general al centralei industriale”... Așadar, din textul citat rezultă că legiuitorul consideră contractele de export-import complexe drept contracte principale de comerț exterior, impunînd condiții deosebite de semnare, în raport cu celelalte contracte. De asemenea, Legea contractelor economice consacră art. 58 contractelor de „cooperare privind exporturile complexe — instalații și alte obiective executate în străinătate”, stabilind atribuțiile furnizorului general pe care ie vom analiza într-o secțiune viitoare.

Caracterul de complexitate a acestor tipuri de contracte rezultă dintr-o serie de trăsături tehnico-economice, care le imprimă o fizionomie proprie, dintre care amintim:

- valoarea economică foarte mare, ceea ce prezintă un interes deosebit pentru economia țării noastre (echilibrarea balanței de plăți, colaborarea internațională, dezvoltarea economiei și a tuturor sectoarelor vieții sociale);
- întinderea în timp îndelungat a executării drepturilor și obligațiilor stabilite;
- forme de plată care au la bază creditări pe termen lung și garanții de plată speciale, sau plata prin produse;
- garanții și termene de reclamații mai lungi;
- complexitate și reciprocitate între drepturile și obligațiile partenerilor, unele condiționînd pe celelalte, intervenind de obicei, o participare activă a cumpărătorului în activitatea de executare a contractului (prestare de servicii, livrare de documentație tehnică, asistență la montaj și punere în funcțiune, livrări în completare, efectuare de lucrări pregătitoare, transport, asigurare, depozitare etc.);
- vînzătorul nu este obligat numai la vînzarea unei instalații, fabricii, linii tehnologice ci și la livrarea de proiecte, documentație tehnică, piese de schimb, licențe, asistență tehnică, școlarizarea personalului cumpărătorului etc.;
- riscuri de fabricație și exploatare deosebite și în consecință, răspunderi mai mari ale părților;
- importuri de completare din țerte țări și corelarea în consecință a parametrilor, caracteristicilor și garanțiilor acestor produse cu cele ale produsului propriu;
- întocmirea de către vînzător a unor studii prealabile de fezabilitate.

dreptul și uzanțele internaționale proprii contractelor de realizare de obiective industriale

Pe plan internațional, ca urmare a eforturilor de uniformizare atît a dreptului, cît și a uzanțelor comerciale, au fost elaborate în domeniul realizării de obiective industriale (exporturilor complexe) următoarele reglementări mai importante:

- condiții generale de livrare C.A.E.R. 1968/1975;
- condiții generale de montaj C.A.E.R. 1973;
- condiții generale pentru furnizarea de materiale de echipament nr. 188 A și 574 A C.E.E./O.N.U.;

— condiții generale pentru montajul în străinătate a materialelor de echipament nr. 188 D și 574 D — C.E.E./O.N.U.;

— articole adiționale pentru supravegherea montajului materialelor de echipament în străinătate nr. 188 B și 574 B — C.E.E./O.N.U.;

— ghid pentru redactarea contractelor privind realizarea de ansambluri industriale — C.E.E./O.N.U., precum și

— contracte tip pentru realizarea exporturilor complexe întocmite de furnizorii acestor exporturi.

Din documentele cu aplicație internațională menționate rezultă că raporturile juridice care se perfectează de întreprinderile române de comerț exterior cu parteneri externi privind exporturi complexe au un cadru juridic diferit în funcție de natura raporturilor stabilite pe calea tratatelor internaționale dintre țara noastră și țările al căror rezidenți sînt partenerii externi în cauză.

a) În cazul raporturilor contractuale cu parteneri din țări socialiste membre ale C.A.E.R. sînt aplicabile condițiile generale de livrare C.A.E.R. 1968/1975 și condițiile generale de montaj — C.A.E.R. 1973, care au putere de convenții, constituind veritabile izvoare de drept. Evident, alături de aceste norme de drept internațional părțile pot adopta și alte prevederi din uzanțele internaționale în materie; acest lucru rezultă din ambele condiții generale menționate; astfel, în preambulul C.G.M.—C.A.E.R. 1973 se precizează că „toate contractele pentru lucrări de montaj trebuie să corespundă prezentelor condiții generale de montaj. Iar acele cazuri în care, la încheierea contractului, părțile vor ajunge la concluzia că lucrările de montaj ce urmează a fi executate au un caracter deosebit și, ca atare, sînt necesare abateri de la unele prevederi ale prezentelor condiții generale de montaj, ele pot conveni aceasta în contract”.

b) Raporturile juridice privind realizarea de ansambluri industriale cu parteneri din țări nesocialiste se fundamentează, în principal, pe clauzele înscrise în contractele comerciale internaționale încheiate, ale căror prevederi constituie legea părților. Părțile au toată libertatea ca prin voința lor să adopte oricare din uzanțele internaționale redate mai sus, total sau numai parțial.

La perfectarea contractelor pe care le analizăm o importanță deosebită o prezintă condițiile generale elaborate de către furnizori. Varietatea și complexitatea obiectului pe care îl poate avea un contract de exporturi complexe a determinat ca dialogurile în vederea încheierii unui astfel de contract să fie precedate de remiterea beneficiarilor potențiali, de către furnizorul-ofertant, a unei documentații (mai mult sau mai puțin detaliate, în funcție de natura obiectului) care conține condițiile generale de export. Funcțiile, condițiile generale sînt multiple: informează pe beneficiarii potențiali asupra tuturor caracteristicilor tehnico-economice privind obiectul exportului oferit; facilitează tratativele prin faptul că include toate elementele și clauzele viitorului contract (preț, condiții de livrare, garanții etc.); în același timp, constituie și un eficient mijloc publicitar (cu condiția de a fi elaborate cu respectarea tuturor uzanțelor privind reclama comercială). Practica unor întreprinderi românești de comerț exterior confirmă din plin utilitatea acestui instrument juridico-economic (care ține loc de ofertă simplă) în domeniul exporturilor complexe. El nu poate lipsi în cazurile, din ce în ce mai frecvente, ale licitațiilor publice.

c) O utilitate practică prezintă, în faza de ofertă-negociere, ghidul pentru redactarea contractelor privind realizarea de ansambluri industriale. Acest ghid nu conține norme de drept uniform, ci numai diferite modalități și procedee care pot fi adoptate de către părțile care concurează la realizarea ansamblurilor industriale, indicînd problemele pe care aceste procedee le pot ridica, precum și consecințele pe care le pot determina; ghidul orientează numai părțile în stabilirea unor clauze necesare contractului, dar dispune la încheierea acestui contract, rolul lui fiind împlinit în acel moment.

Pentru clauzele utilizate în mod obișnuit la furnizarea și montajul instalațiilor industriale, la construcția clădirilor sau la lucrări de geniu civil, ghidul trimite la instrumentele juridice existente, cum sînt: Condițiile generale de livrare

și montaj ale C.A.E.R. și C.E.E./O.N.U., Condițiile internaționale aplicabile lucrărilor de geniu civil elaborate de Federația Internațională a inginerilor-consultanți (F.I.D.I.C.) și de Federația internațională a constructorilor europeni de clădiri și lucrări publice (F.I.E.—T.P.).

Încă o precizare se impune referitor la izvoarele de drept a contractelor complexe încheiate de întreprinderile române de comerț exterior. Indiferent de țara de reședință a partenerilor, conținutul contractului, respectiv elementele sale principale vor fi influențate de prevederile acordurilor comerciale, de plăți și de cooperare economică internaționale încheiate de România cu aceste țări.

tipuri de contracte privind realizarea de obiective industriale

Realizarea de obiective industriale, care implică furnizarea și montarea instalațiilor tehnologice, precum și lucrări de montaj, construcții și inginerie civilă, presupune un număr mare și variat de activități care pot avea la bază unul sau mai multe contracte comerciale internaționale, cu un conținut diferit, în funcție de activitățile pe care le acoperă fiecare din ele. Astfel, în cadrul contractelor de exporturi complexe (care este sinonim cu contractul global de realizarea de obiective industriale) se regăsesc elementele unor alte contracte cum sînt cele privind: vânzarea-cumpărarea (în cazul în care exportul complex face obiectul livrării și transmiterii proprietății unor bunuri materiale); licențierea (cînd prin exportul complex se transmite și dreptul de folosință a unor brevete de invenții), prestări de servicii (în cazul consultațiilor ingineresti, know-how etc.).

Legat de multitudinea formelor pe care le poate îmbrăca un contract de exporturi complexe pentru realizarea de ansambluri industriale, subliniem faptul că uzanțele internaționale au consacrat trei tipuri principale de contracte: contractele separate, contracte globale și contracte cu predarea la cheie; în cadrul ultimelor două tipuri de contracte, prezintă importanță și tehnica subcontractării.

a) **Contracte separate.** În cazul în care clientul adoptă această formulă de realizare a obiectivului industrial, el încheie contracte separate pentru: furnituri de utilaje, tehnologii etc., contracte pentru transferul de brevete și know-how, contracte pentru construcții și lucrări de geniu civil; aceste contracte se caracterizează prin faptul că răspunderea față de cumpărător revine fiecărui contractant pentru prestația datorată în cadrul unor contracte obișnuite de vânzare sau prestare de servicii etc., încheiate separat. Vinzătorul (prestatorul) este răspunzător în limita contractului direct încheiat cu cumpărătorul, răspunderea coordonării lucrărilor aparținînd acestuia din urmă.

Cumpărătorul suportă și consecințele defectelor instalației, cînd nu se poate stabili o răspundere precisă pe seama unuia din contractanți; el va răspunde, de asemenea, pentru tot ceea ce depășește limitele răspunderii contractanților. În același mod răspunde de consecințele lipsei de coordonare a lucrărilor, în special în ceea ce privește urmările, în ansamblul lucrărilor, a întîzierii executării prestației de către un contractant în privința celorlalți contractanți. Cumpărătorul răspunde față de prestatorul care se vede obligat să nu-și execute prestația sau s-o execute cu întîzire, datorită unor cauze care se doțoresc altor contractanți.

Pentru a recupera prejudiciul clientul se poate îndrepta împotriva celui în culpă, în baza principiilor de drept ale răspunderii civile; pentru a evita unele limitări, interpretări sau excepții în această materie, cumpărătorul trebuie să aibă dreptul să pretindă o clauză specială care să-l avantajeze.

În cazul în care procedeele industriale nu este creația clientului, ci a unui terț, clientul va prelua răspunderea acestui procedee, chiar dacă terțul proprietar al licenței nu va acorda o garanție de rezultat.

b) **Contractele globale.** Aceste contracte au ca obiect atât furnituri cît și construcții, furnizorul general asumîndu-și răspunderea ansamblului livrărilor și serviciilor, avînd dreptul să încheie contracte de subantrepriză. Caracteristicile

RELAȚII FINANCIAR-VALUTARE

acestor contracte pot să fie astfel sintetizate: cumpărătorul încheie un contract principal cu furnizorul general, care este vânzătorul instalațiilor industriale; se încheie un contract separat cu antreprenorul construcțiilor de clădiri și lucrările de geniu civil, care joacă un rol subsidiar; rolul furnizorului și antreprenorului se inversează, în special când valoarea construcțiilor este predominantă (construirea unui baraj, a unui metro, a unui spital etc.); furnizorul și antreprenorul se pot asocia într-o grupare care încheie cu clientul un contract unic, situație în care, alături de răspunderea globală a grupului, membrii săi pot accepta să fie ținători solidar răspunzători față de cumpărător. În unele țări această soluție derivă, în baza legii, din forma juridică aleasă de părți pentru asocierea lor, în altele este necesar un acord special, în care se delimitează atribuțiile și răspunderile fiecăruia față de client și față de ceilalți membri. În orice caz, se va stabili, în această din urmă idee, cine va prezenta grupul față de client, sau cel puțin cine își asumă coordonarea lucrărilor și legătura între cumpărător și grup; în cazul în care subcontractantul este desemnat de cumpărător, este totuși posibil pentru vânzătorul principal, după ce se asigură de calificarea subcontractantului, să preia răspunderile acestuia față de cumpărător. Uneori, vânzătorul principal cooperează cu subcontractantul (furnizându-i, de exemplu, asistență tehnică pentru executarea lucrărilor de subcontractare) și în acest caz, este posibil să preia o răspundere mai mare față de client.

c) **Contracte cu predare la cheie** (în franceză cief en main, iar în engleză, de unde își are originea, turn-key) înseamnă realizarea de ansambluri industriale de către vânzător, care este în acest caz furnizor general și care își asumă obligația de a le preda cumpărătorului în stare de exploatare, potrivit prevederilor contractuale, în baza unui preț forfetar prestabilit. Acest gen de activitate s-a dezvoltat considerabil în ultimul timp, în special, în raporturile cu țările în curs de dezvoltare, constituind forma cea mai complexă a activității de engineering, combinată cu aceea de furnizor general extern.

Ghidul pentru redactarea contractelor privind realizarea de ansambluri industriale, sub egida C.E.E./O.N.U. face precizarea întemeiată că un contract cu predare la cheie include, uneori, aranjamente suplimentare privind asigurarea asistenței tehnice în etapele inițiale de funcționare, pregătirea personalului sau alte forme de cooperare industriale. Aranjamentele de acest fel pot fi stabilite, de asemenea, prin acorduri separate. Scopul tuturor acestor aranjamente suplimentare este de a-l ajuta pe client să conducă singur, în mod corect, ansamblul industrial ce i se livrează. Ca urmare, ghidul recomandă ca prin contract să se stabilească obligația furnizorului general să supravegheze organizarea și coordonarea lucrărilor, deoarece el va trebui să suporte consecințele oricărei lacune în funcționare.

În cazul unui contract cu predare la cheie furnizorul general este cel ce trebuie să accepte consecințele oricărei nepotriviri care poate exista între responsabilitatea totală pe care și-o asumă față de client și responsabilitățile separate pe care le poate trece asupra subcontractanților săi, în conformitate cu regulile normale privind răspunderea, aplicabile diferitelor tipuri de lucrări subcontractate.

Față de faptul că obiectivele industriale cu predare la cheie se realizează, de regulă în țara clientului, ghidul arată că asemenea contracte îl fac în mod frecvent pe acesta responsabil pentru asigurarea forței de muncă angajate în funcționarea fabricii și a materiilor prime, serviciilor și a articolelor de primă utilitate necesare pentru testele de acceptare și pentru funcționarea fabricii în perioada de garanție. În unele contracte, clientul își asumă, de asemenea, responsabilitatea pentru alegerea amplasamentului.

d) **Subcontractarea.** Încheierea de subcontracte prezintă importanță în realizarea de obiective industriale fie prin contracte globale, fie prin cele de predare la cheie. Așa cum subliniază ghidul pentru redactarea contractelor privind realizarea de ansambluri industriale, subcontractarea, în forma sa cea mai simplă, este o relație contractuală între furnizorul sau antreprenorul general și subcontractant, acesta din urmă fiind liber ales de către cel dintâi, clientul

neavînd niciun rol atît în alegerea subcontractantului, cît și în relația contractuală rezultată. Așa fiind, furnizorul general rămîne, în condițiile contractului, unicul răspunzător față de client pentru orice consecințe, nu numai ale propriilor sale acțiuni sau omisiuni, ci și cele ale subcontractantului.

Practica o dovedește că uneori clientul dorește să fie informat despre subcontractele încheiate de furnizorul general, lăsîndu-i însă acestuia liberă alegere a subcontractanților. Mai mult decît atît, în anumite cazuri clientul specifică faptul că subcontractanții pot fi aleși și subcontractele pot fi încheiate de către furnizorul general numai cu aprobarea sa. De asemenea, acesta cere, cînd interesele sale o impun, să stabilească el pe subcontractant, în locul furnizorului general. În acest caz, contractele larg utilizate în practică dau dreptul furnizorului general să facă obiecții în legătură cu această desemnare sau să aibă rezerve în privința ei, în special cînd subcontractantul desemnat de client refuză sau este incapabil să-și asume aceleași obligații și să dea aceleași garanții în privința lucrărilor prevăzute în subcontract, ca și cele pe care trebuie să le asigure însuși furnizorul general. Pentru a evita asemenea situații, în practică se recurge la o metodă de subcontractare în care subcontractantul își asumă direct răspunderea față de client, solidar cu furnizorul general pentru partea din lucrări subcontractată. În acest sistem, clientul obține o garanție suplimentară prin aceea că, pentru partea de lucrări subcontractată, el poate face revendicări în mod direct, pe baza contractului, nu numai împotriva furnizorului general, ci și împotriva subcontractantului.

dr. Al. DETEȘAN

conjunctura pe piețele valutare și de capital

majorarea ratei dobînzilor pe piețele naționale și internaționale de capital

În ultimele luni, în mai multe țări occidentale (Anglia, Belgia, Canada, Danemarca, R.F. Germania, Japonia, Olanda, Suedia, S.U.A.) au fost majorate taxele oficiale ale scontului, în unele cazuri pînă la nivelul record pentru întreaga perioadă postbelică. Aceste decizii luate de instituțiile bancare centrale din țările menționate semnifică accentuarea tendinței de majorare a dobînzilor pe piețele de capital naționale și internaționale, tendință care — în opinia cercurilor de specialitate — se va manifesta și în perioada următoarelor luni, determinînd scumpirea în continuare a creditului internațional cu repercusiunile corespunzătoare asupra activității de comerț exterior.

Dintre principalii factori care conlucrează în prezent și în perspectiva următoarelor luni la creșterea ratei dobînzilor, amintim:

1. Analizele conjuncturale atestă faptul că cele mai multe țări occidentale sînt fie în pragul unei noi recesiuni economice (S.U.A.), fie în faza descendentă a ciclului economic (țările vest-europene), faze caracterizate printr-un nivel relativ înalt al dobînzilor.

2. Inflația s-a accentuat în toate țările occidentale, inclusiv în țările care, în urmă cu un an, păreau să fi pus sub control creșterea prețurilor (Elveția, R.F. Germania etc.), ceea ce a determinat autoritățile să adopte măsuri de politică monetară antiinflaționistă care, de regulă, au dus la majorarea dobînzilor.

3. Noua scumpire a petrolului va acționa atît în sensul accentuării inflației, cît și al încetinirii creșterii economice în țările occidentale, ambele fenomene acționînd, în ultimă instanță, în sensul majorării ratei dobînzilor.

Luarea în considerare a factorilor specifici care acționează în principalele țări occidentale întărește previziunea că în următoarele luni va continua tendința de majorare a ratei dobînzilor. Astfel, în S.U.A. ca urmare a deciziei din 20 iulie a.c. (creșterea taxei oficiale a scontului de la 9% la 10%) rata dobînzilor practică de autorități a ajuns la

nivelurile cele mai înalte înregistrate vreodată; cercurile de specialitate consideră că aceste niveluri vor fi păstrate — eventual chiar operate noi majorări — pentru a se în-tări poziția dolarului pe piețele valutare. Este cunoscut că în lunile iunie și iulie a.c. cursul dolarului a înregistrat scăderi semnificative ca urmare, în mare măsură, a reducerii marjei de avantaj dintre dobânzile în S.U.A. și cele din țările vest-europene; în consecință, autoritățile americane au intervenit, acceptând o nouă creștere a ratei dobânzilor pe piața monetară americană.

În Anglia, unde taxa oficială a scontului a fost majorată până la nivelul deosebit de ridicat de 14%, (cel mai înalt nivel dintre țările membre ale O.C.D.E.) se așteaptă ca măsura să nu fie de scurtă durată. În politica monetară se folosește nivelul ridicat al dobânzilor de pe piața monetară engleză nu cu scopul influențării cursului lirei, ci ca instrument de descurajare a cererii interne de credite și de control a masei monetare. În prezent cererea de credite din partea sectorului privat britanic este de cca. 3 ori mai mare decât nivelul considerat acceptabil și, în consecință, se consideră că autoritățile engleze vor promova o perioadă mai lungă de timp un nivel înalt al dobânzilor, pentru corectarea situației.

În Franța, deși taxa oficială a scontului a fost menținută la 9,5% din august 1977, nivelul dobânzilor pe piața monetară internă are tendința evidentă de majorare. Observatorii consideră că această tendință va continua, având în vedere cererea susținută de credite și hotărârea autorităților franceze de a păstra stabilitatea francului pe piețele valutare și în cadrul sistemului monetar vest-european. Importanța pentru evoluția ratei dobânzilor în Franța este tendința acestora în R.F. Germania, cunoscând raportul fragil dintre francul francez și marca vest-germană; în acest context, o eventuală nouă majorare a dobânzilor în R.F. Germania va determina o creștere corespunzătoare în Franța, pentru a evita ieșirile de capital speculativ de pe piața monetară franceză spre cea vest-germană și deteriorarea cursului francului francez.

Taxa oficială a scontului în R.F. Germania a fost majorată pe 12 iulie a.c. cu un procent, de la 4% la 5%, măsură destinată să contracareze revirimentul tendințelor inflaționiste din economia vest-germană. Deoarece presiunile inflaționiste din R.F. Germania se mențin ridicate ca urmare a creșterii rapide a masei monetare în 1978, nivelul dobânzilor promovat de autoritățile vest-germane va fi cel puțin staționar în perioada următoare, fiind posibil ulterior noi majorări.

Taxe scontului în celelalte țări membre ale C.E.E. (Belgia, Olanda, Italia, Danemarca) sînt influențate în mare măsură de poziția monedelor naționale în cadrul sistemului monetar vest-european. Din acest considerent, pentru a păstra stabilitatea în raport cu marca vest-germană, autoritățile acestor țări vor prefera un nivel relativ ridicat al dobânzilor, cu atât mai mult cu cît rata dobânzilor în R.F. Germania are tendința de majorare.

În Japonia, unde taxa oficială a scontului a fost, de asemenea, majorată cu un procent pe 24 iulie a.c. (de la 4,25% la 5,25%), nu se așteaptă o nouă majorare în perioada următoare, în ciuda faptului că masa monetară a crescut cu cca. 12% în 1978, iar prețurile cu ridicata s-au majorat, în ultimele luni, în ritmuri anuale de cca. 2%. Cercurile de specialitate consideră că autoritățile nipone optează pentru o atenuare treptată a expansiunii monetare, astfel încît să nu afecteze brusc creșterea economică și în consecință o eventuală nouă majorare a dobânzilor se va efectua numai după o anumită perioadă de timp.

Aceste majorări pe piețele monetare naționale s-au reflectat într-o tendință similară a ratei dobânzilor pe piața eurovalutelor. Nivelul dobânzilor la depozitele în eurodolari a atins nivelul de 11%, iar la depozitele în euromărci vest-germane la cca. 7%. Se apreciază că majorarea dobânzilor la eurodolari va continua cel puțin pînă la sfîrșitul acestui an, probabil pînă în jurul nivelului de 12%. În consecință, dobânzile percepute la eurocredite (care se calculează ca sumă între rata dobânzilor la depozitele în euro-

dolari și marja suplimentară de dobîndă) vor fi mai mari, scumpind costul împrumuturilor obținute din străinătate.

Mugur ISĂRESCU
Institutul de economie mondială

noțiuni; termeni, operațiuni

operațiunile de arbitraj de dobîndă

Participarea tot mai intensă a țării noastre la schimburile internaționale de valori, creșterea și diversificarea comerțului exterior au determinat o creștere corespunzătoare a operațiunilor valutare.

Un loc important îl ocupă în acest context operațiunile de arbitraj valutar, constînd din vînzări/cumpărări de valute la vedere și la termen, atrageri/plasări de sume pe depozite, precum și din diferite combinații ale acestora.

În aceste condiții, cunoașterea tehnicii de realizare a operațiunilor de arbitraj valutar poate contribui la creșterea eficienței operațiunilor comerciale și a administrării disponibilităților în valută.

Scopul inițierii unor asemenea operațiuni poate fi determinat fie de necesitatea evitării riscurilor legate de fluctuarea cursurilor valutilor liber convertibile, fie de dorința obținerii unor beneficii în valută în momente conjuncturale favorabile.

Între acestea, o pondere destul de importantă o ocupă în practica operatorilor pe piețele valutare, așa-numitele operațiuni de arbitraj de dobîndă.

În lipsa unei definiții a acestui gen de operațiuni, ne vom limita la a-i descrie principalele caracteristici.

Aceste operațiuni se realizează în principal în următoarele scopuri:

1) De a obține o valută de care avem nevoie pentru o anumită perioadă de timp în schimbul unei alte valute pe care o deținem sau pe care o putem obține mai ușor, în cazul în care un asemenea procedeu este mai avantajos sau mai ușor realizabil decît prin intervenția directă pe piața eurovalutelor, acoperind total, pe de altă parte riscul valutar implicat de valutele respective.

2) De a beneficia de ocaziile pe care ni le oferă piața valutară în cazul în care diferența dintre procentele de dobîndă la depozitele exprimate în două valute nu corespunde exact cu suma absolută a diferenței respective în termeni de swap.

În general, diferența dintre cursul la vedere și cel la termen al unei valute (discount-ul sau premium-ul pe care-l face o valută față de altă valută pentru o anumită perioadă) este egal cu diferența de dobîndă la depozite în valutele respective pe perioada dată.

Vom încerca să ilustrăm, cu ajutorul unui exemplu concret, posibilitățile de stabilire cu o cît mai mare acuratețe a rezultatului real al unei operațiuni de arbitraj de dobîndă.

În ziua de 1 iunie 1979 un client (bancă sau întreprindere comercială) ne oferă spre plasare pe depozit o sumă de 2000000 £ un termen de 6 luni. Se pune întrebarea care este procentul de dobîndă pe care o putem plăti clientului pentru acest depozit, ținînd seama de condițiile existente pe piața valutară în momentul respectiv.

Cotațiile obținute pe piață sînt următoarele:

— (V) cursul la vedere al lirei sterline = \$2,0730—40
— (A) diferență față de cursul la termen (discount) = 110—106

(D) — Dobînda la depozite în eurodolari S.U.A. pe termen de 6 luni (Nz) = 183 zile) = 10,625 — 10,75%.

Utilizînd o formulă clasică, operatorul de valute (arbitragistul) va obține următoarea dobîndă:

$$D_L = D_T + \frac{\Delta \times 100 \times 365}{V \times N_T} = 10,625 + \frac{0,0108 \times 100 \times 365}{2,0730 \times 183} = 11,645\%$$

RELAȚII FINANCIAR-VALUTARE

În aparență, acest calcul corespunde realității și este utilizat în general, pentru a determina procentul de dobândă al eurovalutelor pe baza cursurilor la termen și a procentului de dobândă la depozitele în eurodolari.

Necesitatea maximizării randamentului operațiunilor și a evitării riscului modificării cursurilor în condițiile păstrării unei relații strinse cu condițiile pieței impun stabilirea unui sistem de calcul care să țină seama de toate elementele care intervin într-o tranzacție în care au loc plăți și încasări de dobinzi exprimate în două valute diferite.

În cazul concret de care ne ocupăm, un operator de plăți are de fapt de efectuat un complex de operațiuni de arbitraj valutar și anume:

— atragerea în depozit a sumei de £ 2.000.000 cu o dobândă de 11,645% pe an pe perioada 5.6.1979 — 5.12.1979. Dobânda datorată pentru acest depozit va fi de £ 116.769,04;

— vânzarea la vedere a sumei de £ 2.000.000 la cursul de 2,0730 cu data de 5.6.1979 și cumpărarea la termen a aceleiași sume la cursul 2,0624 cu data de 5.12.1979. Din această operațiune va rezulta o diferență de curs de \$ 21.200;

— plasarea pe depozit a sumei de \$ 4.146.000 (echivalentul în dolari S.U.A. al sumei de £ 2.000.000) cu o dobândă de 10,625% p.a. pe termen de 6 luni de la 5.6.1979 la 5.12.1979, de unde va rezulta o dobândă de încasat de \$ 223.927,18.

Dacă s-ar opri aici, operatorul respectiv și-ar asuma riscul valutar legat de convertirea dobânzilor din lire sterline în dolari S.U.A. În vederea evitării acestui risc și pentru a putea cunoaște rezultatul definitiv al operațiunii, suma dobânzilor de plată la depozitul în lire sterline (£ 116.769,04) va trebui cumpărată la termen, cu data de 5.12.1979 la un curs de 2,0634 \$/£ de unde va rezulta un echivalent de \$ 240.941,23.

Dacă vom însuma rezultatele obținute de operatorul nostru la 5.12.1979, [(\$ 4.146.000 + \$ 223.927,18) — (\$ 4.124.800 + \$ 240.941,23)] vom constata că acesta a realizat un beneficiu de \$ 4.185,95, care nu rezulta din calculul inițial.

Intrucât însă deciziile în asemenea tranzacții trebuie luate într-un timp foarte scurt, condițiile pe piață schimbându-se foarte repede, de la un moment la altul, avem nevoie de o formulă relativ simplă care să ne permită calcularea cu operativitate a rezultatului preliminar al operațiunii.

În exemplul de mai sus calculele au fost efectuate pe baza următoarelor formule:

$$\frac{S \times N_2 \times Y}{100 \times 365} \times T + \frac{R \times S \times V \times N_2}{100 \times 365} + \frac{S \times V \times N_2 \times D\$}{100 \times 360}$$

unde:

S = suma în lire sterline

Y = procentul de dobândă maxim care se poate plăti pentru depozitul în lire sterline

T = cursul la termen de 6 luni al lirei sterline exprimat în dolari S.U.A.

R = randamentul în procente al swap-ului

D\$ = procentul de dobândă la depozitul în dolari S.U.A.

Simplificând, obținem:

$$Y = \frac{V}{T} \times \left(R + \frac{365}{360} \times D\$ \right)$$

Sau:

$$Y = \frac{2,0730}{2,0634} \left(1,019 + \frac{365}{360} \times 10,625 \right) = 11,846\%$$

Utilizând aceleași calcule în cazul în care depozitele sînt exprimate în alte valute decît lira sterlină (la care se practică cotația inversă și sistemul de calcul al dobinzii 365/360), obținem:

— în cazul în care cotația la termen apare sub formă de premium:

$$Y = \left(\frac{T \times D\$}{V} \right) + R$$

— în cazul în care cotația la termen apare sub formă de discount:

$$Y = \left(\frac{T \times D\$}{V} \right) - R$$

Florian ILIESCU

vademecum

procurarea informațiilor de marketing

Natura dinamică a activităților de marketing impune ca permanent atît în unitățile producătoare cît și cele de comerț exterior să se ia decizii privind o arie problematică amplă. Aceste decizii trebuie să se bazeze pe informații adecvate, pertinente, care să parvină în timp util, procurate printr-o activitate specifică — de cercetare de marketing.

Activitatea de cercetare este în fapt mijlocul prin care producătorul (vînzătorul) încearcă să-și înțeleagă clienții și să-și optimizeze în consecință preocupările, astfel încît să realizeze o cît mai bună satisfacere a consumatorilor. Traducerea în practică a acestui adevăr axiomatic apare ca premisă necesară oricărui efort productiv.

O încercare de clasificare a aspectelor ce trebuie investigate prin organizarea cercetării de marketing permite diferențierea a cel puțin patru domenii mari:

1. Studiarea produselor și/sau serviciilor

- 1.1. Receptivitatea clientului față de noile produse;
- 1.2. Studii comparative cu produsele competitive;
- 1.3. Evaluarea dezvoltării produselor competitive;
- 1.4. Determinarea utilizatorilor efectivi ai produselor actuale;
- 1.5. Analiza noilor produse /servicii propuse;
- 1.6. Testarea pieței;
- 1.7. Determinarea surselor de nemulțumire ale clienților;
- 1.8. Identificarea de noi utilizatori pentru produsele actuale;
- 1.9. Perfecționarea tehnologiei de fabricație;
- 1.10. Perfecționarea ambalajului.

2. Studiarea pieței

- 2.1. Analiza dimensiunilor pieței;
- 2.2. Determinarea gradului de pătrundere al întreprinderii pe piață;
- 2.3. Estimarea cererii pentru noi produse;
- 2.4. Prognoza vînzărilor;
- 2.5. Analiza caracteristicilor pe piațe;
- 2.6. Analiza potențialului piețelor în profil teritorial;
- 2.7. Studiarea tendințelor volumului pieței;
- 2.8. Studiarea conjuncturii (tendințelor) economice generale;
- 2.9. Studiarea rentabilității comparate a piețelor;
- 2.10. Studiarea mișcărilor în structura socio-demografică a piețelor;

2.11 Modificări semnificative în comportamentul de consum.

3. Cercetări asupra politicilor și metodelor de vânzare

- 3.1 Stabilirea sau revizuirea zonelor de vânzare;
- 3.2 Urmărirea variației desfacerilor în profil teritorial;
- 3.3 Aprecierea metodelor actuale de vânzare;
- 3.4 Studiul competitivității prețurilor;
- 3.5 Analiza activității reprezentanților permanenți;
- 3.6 Studiul elasticității prețurilor;
- 3.7 Evaluarea metodelor de vânzare propuse;
- 3.8 Studiul cheltuielilor de distribuție;
- 3.9 Stabilirea sarcinilor de vânzări;
- 3.10 Evoluția în dinamică a vânzărilor pe lucrător;
- 3.11 Eficiența instrumentelor de promovare a vânzărilor folosite.

4. Cercetarea publicității

- 4.1. Studii motivaționale pentru identificarea axei psihologice;
- 4.2. Integrarea publicității în obiectivele mix-marketing;
- 4.3. Eficiența campaniilor publicitare;
- 4.4. Eficiența publicității de revenire.

În continuare vom prezenta conținutul unor activități din cele mai sus enumerate, cu titlu de exemplificare. Spre exemplu, activitatea 2.4. „Prognoza vânzărilor”, care constituie cheia de boltă a unui plan reușit de marketing. Deosebirea dintre firmele care se găsesc în situația de a nu ști încotro merg și care au o vagă idee cum ar putea afla aceasta și cele care se orientează pe baza unei informări exhaustive spre obiective pe termen lung poate fi ilustrată prin exemplul următor:

O întreprindere care de câteva decenii era specializată în producerea de părți de motor a început să-și piardă piața în momentul în care a apărut un concurent producând autotomat părțile respective. În această situație întreprinderea și-a reorientat producția, dar fără să-și elaboreze o prognoză pe termen lung a vânzărilor.

În această situație a acceptat comenzi pentru o diversitate de tipuri de piese care i-au dispersat forțele, pe unele nereușind să le realizeze tehnic, pe altele ca nivel de preț. Astfel s-a ajuns la un nivel periculos atât cu volumul producției cât și cu prețul de cost.

Diagnosticul în acest caz a vizat în primul rând necesitatea concentrării producției, alegându-se sectoarele cele mai apte (echipate) să ofere produse competitive. Numai pe baza unui program de marketing pe termen lung incluzând „planificarea produselor” firma a putut, depășind criza, să revină la poziția anterioară. Corelat cu obiectivele de creștere a volumului vânzărilor pe termen lung se stabilesc obiective și în ceea ce privește calitatea produselor, promovarea, relațiile publice etc.

Firmele cu experiență în activitatea de marketing își stabilesc obiectivele strategice pe cel puțin 5 ani înainte, iar obiectivele programelor de marketing (tactică) sunt stabilite anual.

Programele de marketing pot fi detaliate pe grupe de produse sau chiar produse și tipuri de canale de distribuție, astfel încât să poată fi urmărită, mai ușor, îndeplinirea nivelurilor de vânzări stabilite. Nerealizarea volumului planificat al vânzărilor constituie un prim indiciu al modificării

pieței, fie ca exigențe funcționale sau estetice față de produs, fie în organizarea distribuției, fie ca ofertă de servicii înainte și post vânzare etc. Deși expresia „trebuie să cunoști piața” a devenit banală, de multe ori prin piață se înțelege numai definiția statistică a termenului. Nu se are în vedere că piața este un fenomen dinamic, că ea nu este formată numai din clienții de azi, ci și din clienții de mâine, și din cei pe care-i întrevădem peste cinci ani. Că nu interesează numai prețul actual, dar și evoluția lui în următorii cinci ani. La fel metodele actuale de atragere a clienților vor trebui înlocuite cu altele, atunci când tendințele noi în comportamentul consumatorilor (novatorii) vor deveni tradiții și obiceiuri de consum.

Dificultatea procurării informațiilor de marketing rezidă în multitudinea de factori ce influențează vânzarea. Adesea întreprinderile exportatoare întâmpină dificultăți — sau nu pot ieși din dificultate — datorită calității informațiilor pe care le posedă. Informațiile fie că nu sunt suficiente de precizie, fie că sunt învechite sau insuficient organizate pentru a permite să se înțeleagă întreaga semnificație a evoluției, pieței, a fenomenelor care s-au produs sau sunt în curs de desfășurare. Un caz de utilizare cu succes a informațiilor de piață oferă, de asemenea, o firmă producătoare de piese de automobil. Studiind dinamica vânzărilor principalelor 3 modele de automobile existente pe piață: A, B, C, a constatat că modelul A înregistrează un nivel staționar al vânzărilor, modelul B înregistrează o scădere a vânzărilor, modelul C o creștere a vânzărilor.

Pornind de la această constatare privind evoluția preferințelor consumatorilor, a luat decizia de a spori ponderea producției pentru modelul C. Concomitent, analizând elasticitatea cererii față de preț a constatat că și-ar putea spori mult vânzările printr-o reducere a prețului cu 10%. Analiza acestei soluții a dat rezultat favorabil, creșterea volumului desfacerilor conducând la economie de scară superioară sacrificiului de preț. Opțiunile făcute asupra producției și nivelului de preț au condus la succesul vânzărilor.

C. MIRCESCU

În actualitate

societăți mixte

Potrivit Legii privind întreprinderile mixte din R. P. Chineză companiile străine, întreprinderile, alte unități economice și persoane pot să înființeze pe teritoriul R.P. Chineze întreprinderi mixte, în baza autorizației guvernului chinez. Societățile folosesc investiții chineze și străine, aportul la capital al celor din urmă neputând fi în general mai mic de 25 la sută din volumul total al investiției. Profiturile, riscurile și pierderile întreprinderilor mixte vor fi împărțite între participanți în raport cu contribuția lor la capitalul înregistrat. Contribuția poate fi pentru ambele părți cu sume în numerar, mijloace de producție, drepturi de proprietate industrială, etc.

Concomitent a fost înființată Corporația de credit și investiții internaționale a Chinei ce își propune să utilizeze investițiile străine, să promoveze tehnicile, tehnologia și echipamentul impus de procesul modernizării socialiste a Chinei.

Corporația va acționa în concordanță cu legea privind întreprinderile mixte care utilizează investițiile chineze și străine și în baza altor legi și norme, potrivit principiului egalității și avantajului reciproc și în spiritul cooperării prietenești.

I. G.

Redactor coordonator :
dr. Ioan GEORGESCU

întrebări și răspunsuri

● **R. UȚIU** (Alba) se interesează de consecințele la care se expune unitatea beneficiară restituind unității furnizoare în stare deteriorată produsele care i-au fost livrate și pe care le-a refuzat la recepție pe motiv că nu au fost contractate.

În situația la care vă referiți, unitatea beneficiară datorează cu titlu de daune valoarea aferentă deteriorărilor dacă acestea s-au ivit din culpa sa. Această rezolvare se întemeiază pe obligația unităților socialiste de a apăra avutul obștesc, de a se îngriji ca bunurile proprietate socialistă să fie conservate chiar dacă le-au fost transmise fără temei legal sau contractual.

● **ȘERBĂNESCU DUMITRU, CENZOR ASOCIAȚIE DE LOCATARI BUCUREȘTI**, întreabă dacă locatarii de la parter, mezanin, etaj I participă la cheltuielile privind costul energiei necesare funcționării ascensorului într-o clădire cu 10 etaje, dotată cu uscătorii la ultimul etaj pe care cei în cauză nu le folosesc. Răspunsul este afirmativ, această obligație fiind stabilită prin Hotărârea nr. 2/1973 a Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare. Căldura se plătește în raport de suprafața de locuit dotată cu elemente de calorifer sau alte sisteme de încălzire. Vedeți amănunte în lucrarea Administrația imobilelor.

● **PRICEPUTU TUDOR — BUCUREȘTI**, întreabă dacă asociațiile de locatari prin adunările generale pot hotărî și încasarea altor sume de la membri în afara celor prevăzute de lege, și dacă pentru sumele încasate este obligatorie sau nu emiterea de chitanțe. În principiu, adunările generale ale asociațiilor de locatari nu pot lua hotărâri cu privire la plata unor sume de către membrii asociației cu alte destinații decât cele prevăzute de statutul asociației aprobat prin Decretul Consiliului de Stat nr. 387/1977. Este interzisă, ca fiind nelegală, practica de a încasa diferite sume de la membrii asociației fără a se elibera chitanță.

● **ASOCIAȚIA LOCATARILOR, PIAȚA DOROBANȚI, NR. 6, BUCUREȘTI** întreabă dacă are sau nu calitatea de membru al asociației de locatari persoana care a închiriat o cameră separată de la un proprietar de apartament care locuiește în proprietatea sa personală. Răspunsul este afirmativ. În conformitate cu prevederile art. 3 din statutul asociației de locatari, aprobat prin Decretul Consiliului de Stat nr. 387/1977, titularii contractelor de închiriere devin membri ai asociației având drepturi și obligații proprii.

● **FILAN CORNEL — ECONOMIST, ALBA-IULIA** întreabă dacă în regimul stabilit prin H.C.M. nr. 306/1970, se pot plăti penalizări pentru decontarea cu întârziere a produselor livrate în devans și acceptate de beneficiar. Răspunsul este afirmativ: În situația dată, obligația de plată a produselor nu se naște de la termenul contractual, ci de la data cînd se datorează prețul pentru produsele livrate și acceptate de unitatea beneficiară.

Forța majoră are efecte exoneratoare și asupra penalizărilor privind nedecontarea în termen legal a prețului, nu numai asupra penalizărilor provenind din întârzierea sau neexecutarea livrării de produse.

● **COMAN GHEORGHE, COM. IZVORU, JUD. ARGEȘ**. În cazul relatat de dv. organele financiare au procedat în mod legal percepînd o majorare în sumă de 10 lei.

● **Grigore SITARU — Turda**. Cu privire la răspunsul dat în suplimentul revistei nr. 32/1979 privind posibilitatea de a utiliza autoturismul proprietate personală în vederea deplasării în interes de serviciu, punctul dv. de vedere este cel legal. Într-adevăr, prevederile din Decretul nr. 415/1956 au fost abrogate prin Decretul privind unele măsuri de raționalizare a consumului de carburanți și gospodărirea economică a parcului de autoturisme. Am reținut și celelalte propuneri formulate prin scrisoarea dv.

C. J.

FABRICA DE MATERIALE REFRACTARE DEJ

livrează pe bază de comandă în orice cantități :

- mortar magnezian M—RM—STAS 8720/70
- mortar cromomagnezian M—RMB—STAS 8721/70, utilizat la înzidirea căptușelilor bazice a cuptoarelor industriale
- minereu de crom măcinat cu granulație 0—0.1 mm utilizat drept colorant în industria sticlei
- minereu de crom măcinat cu granulație 0—1 mm utilizat în turnătorii.

Comanda pe adresa : Fabrica Materiale refractare Dej, Str. 1 Mai Nr. 134, jud. Cluj

Relații suplimentare la telefon : 951—22493 ; prin centrală : 12235/142

ELECTROCONTACT BOTOȘANI STR. MANOLEȘTI DEAL NR. 46 BIS INFORMAȚII LA TELEFOANELE :

17172, 17173, 17174, 17175

INTERIOR : 105 — DESFACERE ; 130 — PROIECTARE

Întreprindere specializată în producerea aparatajului de joasă tensiune, singular sau înglobat în panouri și tablouri capsulate.

Adresîndu-vă direct întreprinderii, puteți obține :

- Comutatoare cu came de 10...200 A în diferite scheme funcționale.
- Limitatoare capsulate pentru mașini-unelte, poduri, macarale, mașini de ridicat, benzi transportoare etc.
- Cutii de comandă pentru medii normale și explozive echipate cu butoane de comandă, lămpi de semnalizare, ampermetre etc.
- Echipament electric pentru mașini de ridicat și aparataj de joasă tensiune convertizoare, grupuri de sudură
- Tablouri capsulate industriale echipate cu aparataj de joasă tensiune după schemele solicitate de beneficiari.
- Controlere, prize și fișe bipolare și tripolare.
- Piese executate din mase plastice termorigide și termoplaste precum și piese turnate sub presiune din aliaje de aluminiu și SDV-urile aferente.

oferte

DE PRODUSE
DIN STOC

capacitati de productie produse noi

INTREPRINDEREA UTILAJ GREU PENTRU CONSTRUCȚII BUCUREȘTI Str. 7 Noiembrie, 201 bis

AVANT

- Arbore intermediar buc. 3
- Cilindru buc. 2
- Pompă buc. 1
- Cuplaj cu dinți buc. 4
- Distribuitor buc. 1
- Grup conic buc. 1
- Supapă elem. ppă. alim. buc. 24
- Distribuitor buc. 2
- Pinion buc. 2

POMPE A.P.T.

- Directorice buc. 15
- Capac buc. 15
- Supapă refulare buc. 2
- Capac ATT buc. 16
- Inel (ruginit) buc. 7
- Supapă admisie buc. 1
- Ax ppă. (antrenare) buc. 12
- Carcasă buc. 1
- Manșon cuplaj buc. 5
- Arbore (ax) buc. 2
- Suport buc. 7
- Capac buc. 9
- Rotor buc. 2
- Rotor buc. 1

PERKINS

- Tachet buc. 4
- Cuzineți buc. 5
- Simering buc. 2
- Bucșe bielă buc. 12
- Ax came buc. 1
- Arc supapă buc. 30
- Pompă apă buc. 2
- Chiulasă buc. 2

BANDĂ TRANSPORTOARE

- Pinion buc. 15
- Pinion buc. 10
- Pinion buc. 14
- Pinion buc. 21
- Coroană dințată buc. 1
- Pinion buc. 11
- Roată buc. 1

MACARA PIONIER

- Ax tambur buc. 7
- Cirlig buc. 1
- Pinion cu melc buc. 1
- Scripete cu bucșă buc. 4

- Scripete buc. 1
- Șurub melc buc. 2
- Tambur buc. 4
- Cirlig macara buc. 8

POMPĂ P.C.I.

- Carburator buc. 4
- Piston buc. 6

POMPĂ LOTRU

- Capac (bucșă rotor) buc. 1
- Rotor buc. 3

POMPĂ CERNA

- Capac aspirație buc. 1
- Arbore Cerna buc. 1
- Inel Cerna buc. 2
- Capac aspirație buc. 1
- Inel Cerna buc. 4
- Rotor Cerna buc. 10
- Inel labirint Cerna buc. 2
- Arbore Cerna buc. 5
- Arbore Cerna buc. 1
- Rotor Cerna buc. 5

BETONIERE

- Roată buc. 40
- Roată buc. 8
- Roată buc. 4
- Ax buc. 5
- Pinion electromot. buc. 2
- Ax primar buc. 8
- Pinion buc. 2
- Ax arbore buc. 5
- Ax pinion ppă. buc. 5
- Ax vertical buc. 8
- Roată dințată buc. 23
- idem buc. 6
- idem buc. 2
- Glisieră buc. 4
- Glisieră mobilă buc. 7
- Roată buc. 2
- Osie buc. 2
- Butuc roată buc. 7
- Suport lagăr buc. 5
- Ax buc. 4
- Ax buc. 1
- Arbore primar buc. 1
- Braț buc. 12
- Blindaj buc. 9
- Arbore oriz-vert. buc. 1
- Roată dințată ax vertical buc. 1
- Roată dințată buc. 1
- Ax filetat buc. 45
- Cuplaj buc. 1
- Roată dințată buc. 33
- Pinion betonieră buc. 6
- Arbore pinion buc. 7
- Lagăr buc. 44
- Lagăr buc. 1

- Inel etanșare buc. 10
- Blindaj buc. 8
- Blindaj buc. 6
- Rolă ghidaj cauc. buc. 4
- Braț paletă buc. 5
- Inel distanțare buc. 5
- Disc cuplare buc. 30
- Cuplaj reductor buc. 1
- Lagăr buc. 4
- Ax buc. 2
- Arbore pinion buc. 2
- Con cuplare buc. 20
- Reductor buc. 2
- Braț paletă buc. 11
- Braț paletă am. buc. 18
- Paletă amestec buc. 28
- Palete exterioare buc. 12
- Braț paletă buc. 7
- Preson cu piulițe buc. 40
- Blindaj buc. 6
- Blindaj lateral buc. 12
- Blindaj buc. 4
- Blindaj buc. 17
- Roată dințată buc. 10
- Capace turnare buc. 2
- Roată dințată buc. 3
- Capotă motor buc. 2
- Braț paletă buc. 15
- Rolă dublă buc. 6
- Rolă dințată buc. 6
- Rolă lanț buc. 21
- Pinion buc. 3
- Roată dințată buc. 5
- Bobină electromotor buc. 16
- Saufere buc. 64
- Roată dințată buc. 9
- Cupă buc. 2

MOTOCOMPRESOR 4.5

- Bolț piston mare buc. 28
- Bolț piston mic buc. 12
- Corp supapă buc. 11
- Corp supapă buc. 3
- Segmenti compresie buc. 21
- Segmenti buc. 1
- Segmenti ungere buc. 35
- Șurub reglaj buc. 5
- Roată dințată buc. 2
- Bielă buc. 1
- Arc buc. 62
- Cuzineți buc. 8
- Inel etanșare mic buc. 2
- Inel etanșare mare buc. 10
- Supapă antrenare buc. 2
- Bucșe bielă buc. 53
- Bușon rezervor buc. 4
- Corp regulator simplu buc. 10
- Bulon bielă buc. 15
- Ventilator buc. 6
- Chiulasă buc. 3
- Piston mare buc. 6
- Disc compresor buc. 3
- Pompă ulei buc. 2

OFERTE

- Inel etanșare buc. 26
- Inel etanșare buc. 2
- Inel etanșare buc. 9
- Garnituri chiulasă buc. 2
- Arbore cotiț buc. 1
- Suport supapă buc. 2
- Corp supapă buc. 2
- Piston mic buc. 6
- Roată curea ventil buc. 1
- Arbore cotiț buc. 1
- Capac antrenore buc. 1
- Furcă regulator buc. 8

POMPE SADU

- Arbore buc. 8
- Arbore buc. 10
- Rotor buc. 5
- Rotor buc. 147
- Arbore buc. 2
- Arbore buc. 3
- Arbore buc. 3
- Arbore buc. 1
- Arbore buc. 1
- Corp labirint buc. 1
- Arbore apă SADU buc. 2
- Corp ppă. apă buc. 11
- Rotor pompă buc. 5
- Rotor arbore buc. 6
- Arbore buc. 1
- Arbore buc. 1
- Directorice buc. 26
- Directorice buc. 47
- Carcasă buc. 1
- Inel presetupă buc. 52
- Inel labirint buc. 150
- Bucșă SADU buc. 16
- Directorice buc. 15
- Capac lagăr buc. 1
- Bucșă distanțier buc. 6
- Bucșă buc. 4
- Inel labirint buc. 4
- Garnitură buc. 30
- Lagăr buc. 1
- Bucșă distanțier buc. 5
- Presetupă buc. 8
- Inel presetupă buc. 5
- Garnitură buc. 20
- Rotor buc. 10
- Directorice buc. 1
- Bucșă buc. 5
- Inel labirint buc. 2
- Simering buc. 25
- Rotor buc. 2
- Rotor buc. 21
- Inel buc. 1
- Rotor buc. 1
- Rotor buc. 3
- Inel buc. 5
- Inel buc. 2
- Difuzor buc. 8
- Bucșă buc. 113
- Inel buc. 96
- Bucșă buc. 6
- Garnitură buc. 17
- Rotor buc. 5
- Garnitură buc. 20
- Bucșă buc. 8
- Inel buc. 20
- Rotor buc. 25
- Carcasă buc. 16
- Difuzoare buc. 10
- Carcasă buc. 2
- Bucșă buc. 2
- Rotor buc. 2

TORPEDO

- Element filtru buc. 17
- Segmenți set buc. 4
- Anticameră buc. 3
- Arc ventil buc. 34
- Arc ventil buc. 34
- Cuzineți buc. 24
- Supape admisie buc. 16
- Supape evacuare buc. 16
- Ghid supape buc. 8
- Scaun ventil admisie buc. 18
- Scaun ventil interior buc. 18
- Culbutor buc. 8
- Ventil buc. 1
- Roată dințată buc. 1
- Roată ambrelaj buc. 1
- Cuzineți bielă buc. 4
- Cuzineți palier buc. 4
- Cuzineți palier buc. 6
- Elementi filtru buc. 24
- Segmenți compresie buc. 18
- Arbore cu camă buc. 1

MOTOCOMPRESOR 5 m.c.

- Inel etanșare amortiz. buc. 40
- Piston buc. 2
- Inel buc. 8
- Cuzineți bielă buc. 4
- Inel buc. 4
- Inel etanșare buc. 51
- Inel siguranță buc. 42
- Supapă buc. 6
- Bolț piston buc. 14
- Scaun supapă buc. 1
- Capac buc. 1
- Segmenți compresie buc. 2
- Ax principal priză buc. 5
- Indicator nivel buc. 7
- Inel etanșare buc. 24
- Fulie I. buc. 7
- Fulie II. buc. 7
- Șaibe distanțiere buc. 36
- Scaun supapă buc. 11
- Amortizor buc. 8
- Corp regulator buc. 5
- Supapă siguranță buc. 17
- Supapă reținere buc. 6
- Garnituri buc. 2
- Garnituri buc. 38
- Scaun supapă buc. 9
- Bucșă buc. 11
- Supapă buc. 3
- Arc aspirație buc. 22
- Garnituri buc. 7
- Garnituri buc. 4
- Inel siguranță buc. 27
- Garnituri buc. 23
- Garnituri buc. 33
- Garnituri buc. 8
- Garnituri buc. 3
- Corp supapă buc. 6
- Cilindru buc. 1
- Corp supapă buc. 9
- Scaun supapă buc. 8
- Segmenți compresie buc. 4
- Inel sprijin buc. 13
- Piston buc. 16
- Cuplă buc. 2
- Volant buc. 6
- Cilindru ambrelaj buc. 1
- Pinion conductă buc. 1
- Pinion conductă buc. 1
- idem buc. 1 Ja"
- Inel siguranță buc. 7
- Șurub bielă buc. 10

- Capac buc. 3
- Starter carcasă buc. 4
- Rotor buc. 4
- Suport buc. 2
- Garnitură buc. 12
- Chiulasă buc. 2
- Inel etanș. refulare buc. 20
- Inel etanșare buc. 9
- Arc refulare buc. 1
- Garnitură buc. 21
- Segmenți buc. 2
- Segmenți buc. 4
- Segmenți buc. 8
- Ax buc. 8
- Segmenți buc. 3
- Segmenți buc. 4
- Carcasă buc. 1
- Segment ungere buc. 1
- Segment compresie buc. 1
- Piston buc. 6
- Scaun supapă buc. 30
- Scaun supapă buc. 18
- Scaun supapă buc. 1
- Piston buc. 2
- Supapă reținere buc. 7
- Conductă refulare buc. 4
- Corp ppă. ulei buc. 2
- Piston C-N. buc. 11
- Arcuri disc supapă buc. 7
- Corp supapă buc. 7
- Scaun supapă buc. 6
- Corp supapă buc. 10
- Arc regulator buc. 13
- Garnituri cilindru buc. 10
- Filtru ulei buc. 17
- Garnituri buc. 11
- Inel etanșare buc. 10
- Segmenți compresie buc. 2
- Segmenți buc. 74
- Segmenți buc. 17
- Segmenți buc. 7
- Segmenți ungere buc. 4
- Segmenți buc. 48
- Segmenți buc. 25
- Segmenți buc. 1
- Segmenți buc. 1
- Turbină compr. buc. 2
- Inel buc. 10
- Rotor turbină buc. 3
- Suport carcasă buc. 8
- Segmenți buc. 10
- Bucșă bielă buc. 2
- Carter buc. 1
- Amortizor buc. 3
- Supapă siguranță buc. 1

MYCHYGAN

- Set pinion buc. 1
- Inel buc. 1
- Garnitură etanșare buc. 2
- Adaptor buc. 2
- Grup buc. 1
- Grup buc. 1
- Segmenți compresie buc. 10
- Set inele buc. 2
- Simering buc. 4
- Inel buc. 4
- Inel buc. 3
- Bolț buc. 4
- Disc buc. 10
- Piston buc. 1
- Segment etanșare buc. 3
- Inel buc. 2
- Cardan buc. 1
- Cardan buc. 1
- Saboți frină buc. 8
- Cruce cardan buc. 1

- Pinion satelit buc. 1
- Cap bară buc. 2

BIBO — 3

- Disc etanșare 250 buc. 1
- Garnitură buc. 6
- Garnitură buc. 7
- Inel difuzor buc. 1
- Manșon racord buc. 5
- Rotor buc. 1
- Stator buc. 2

BIBO — 4

- Apărători cauciuc buc. 20
- Garnitură șaibă buc. 30
- Garnitură ambreiaj buc. 2
- Inel buc. 1
- Ochelari buc. 2
- Garnituri cauciuc buc. 38
- Inel siguranță buc. 8
- Garnituri inelare buc. 8
- Inel buc. 5
- Piuliță roată antrenare buc. 5
- Șaibe buc. 16
- Piuliță roată antrenare buc. 7
- Difuzor de jos buc. 6
- Șaibe distanțiere buc. 25
- Garnituri cauciuc buc. 24
- Manșon racord buc. 3
- Inel buc. 2
- Inel difuzor buc. 3
- Inel difuzor buc. 4
- Inel buc. 9
- Difuzor de jos buc. 3
- Rotor antrenare buc. 3
- Rotor standal buc. 2
- Garnituri etanșare buc. 15
- idem buc. 4
- Bucșă bronz buc. 6
- Bucșă bronz buc. 6

BIBO — 5

- Difuzor buc. 1
- Garnituri etanșare buc. 5

REMORCI

- Bucșe buc. 6
- Bară direcție buc. 1
- Cap bară buc. 1
- Arc supapă buc. 6
- Bolț buc. 3
- Bucșă buc. 37
- Bucșă suspensie buc. 4
- Bulon capac sferic buc. 71
- Traversă față buc. 2
- Oblon benă buc. 1
- Bucșă filetată buc. 17
- Bucșă bronz buc. 11
- Bucșă bronz buc. 1
- Bucșă bronz buc. 3
- Arc spiral buc. 1
- Ridicător hidraulic buc. 7
- Cilindru 4 ridicare buc. 8
- Cilindru 3 ridicare buc. 11
- Inel 1 buc. 119
- Inel 2 buc. 115
- Inel 3 buc. 6
- Inel etanșare buc. 20
- Piston ridicare buc. 22
- Dop filetat buc. 19
- Ridicător buc. 3
- Garnituri buc. 4
- Șaibă pivoți buc. 72
- Piuliță ridicare 3 buc. 4

- Piuliță ridicare 2 buc. 1
- Pirghie fuzetă buc. 17
- Braț direcție buc. 9
- Placă buc. 39
- Placă bridă buc. 19
- Bridă platformă buc. 20
- Bolț atac spate buc. 36
- Șurub cirlig benă buc. 1
- Bulon arc cu piuliță buc. 66
- Dispozitiv reglare buc. 8
- Bolț buc. 14
- Centru bulon arc buc. 14
- Bobină cu 5 căi buc. 1
- Șurub siguranță bolț buc. 3
- Prezon ppă. hidraulică buc. 24
- Șurub arc buc. 34
- Cirlig fix buc. 2
- Cilindru frină buc. 6
- Centru bulon buc. 11
- Prezoane M.12 buc. 98
- Bulon arc buc. 1
- Șurub 19 12×120 buc. 55
- Bucșă proțap buc. 26
- idem buc. 66
- Fuzetă buc. 48
- Geantă roată buc. 1
- Tambur frină spate buc. 4
- Tambur frină față buc. 2
- Garnituri cauciuc buc. 90
- Garnituri buc. 349
- Plăci buc. 108
- Bulon buc. 51
- Bucșă braț oscilant buc. 28
- Șaibă bolț proțap buc. 54
- Bucșă proțap buc. 1
- Bucșă proțap buc. 51
- Piston buc. 17
- Bridă transversală buc. 11
- Arc buc. 42
- Tijă buc. 18
- Bulon proțap buc. 17
- Arc buc. 20
- Bridă remorcă buc. 2
- Braț oscil. st.-dr. buc. 11
- Traversă buc. 13
- Arc remorcă buc. 7
- Arc buc. 11
- Arc regulator buc. 14
- Arc spiral buc. 30
- Segmenti cilindru buc. 20
- Reducții furtun buc. 21
- Suport oblon buc. 4
- Pirghie buc. 14
- Pirghie buc. 9
- Bulon buc. 44
- Ax fuzetă buc. 2
- Dop filetat buc. 50
- Manșon buc. 23
- Burduf buc. 38
- Garnituri gufero buc. 4
- Garnituri gufero buc. 4
- Conductă vortmetru buc. 1
- Miner perie dinam buc. 1
- Cuplaj buc. 8
- Voltmetru buc. 2
- Termometru buc. 7
- Robinet buc. 2
- Ventil reducere buc. 2
- Ventil siguranță buc. 2
- Contact cu chei buc. 1
- idem buc. 4
- Cuplaj electromag. buc. 3
- Cuplaj buc. 4
- Rolă lanț buc. 2
- Pinion buc. 3
- Rolă buc. 8

WOLLA STABILĂ

- Bielă completă buc. 3
- Bolț piston diferit buc. 34
- Ax camă buc. 1
- Semicupă motor buc. 2
- Inel buc. 4
- Stuț ax camă buc. 6
- Coroană dințată (vol.) buc. 1
- Știft cilindric buc. 9
- Suport filtru int. buc. 6
- Resort buc. 3
- Lagăr ax camă buc. 9
- Lagăr roți buc. 3
- Inel cauciuc buc. 12
- Garnituri buc. 12
- Garnituri buc. 2
- Capac filtru motorină buc. 2
- Garnituri buc. 18
- Ax pinion evac. opus buc. 2
- Inel cauciuc buc. 120
- Piston CN. buc. 14
- Elem. filtru motorină buc. 162
- Elem. ppă. injecție buc. 42
- Capac ppă. apă buc. 1
- Palete ventilator buc. 1
- Cablu barne buc. 5

ALBION

- Cuzineți palier buc. 2
- Flanșă rulment volantă buc. 6
- Tijă culbutor motor buc. 12
- Ax c-dă. ppă. ulei buc. 2
- Pinion c-dă. ppă. ax c. buc. 2
- Suport duze injector buc. 4
- Șaibă clamă ppă. inj. buc. 12
- Suport cauciuc inj. buc. 6
- Furtun flexibil buc. 2
- Cleme pt. conductă pres. buc. 6
- Capac filtru motorină buc. 3
- Resort pedală acceler. buc. 12
- Rotor alternator buc. 2
- Lamă ștergător parbriz buc. 53
- Disc ferodou rulm. pres. buc. 6
- Resort pedală ambr. buc. 9
- Arbore primar buc. 1
- Pinion vit. 4 buc. 2
- Casetă reductor buc. 1
- Arbore cardan buc. 2
- Ax transm. planetar buc. 12
- Simering roată sp. butuc buc. 10
- Bucșă buc. 27
- Bolț buc. 8
- Cercel arc buc. 32
- Bolț buc. 11
- Bucșă buc. 12
- Bolț arc față buc. 4
- Bucșe arc față buc. 34
- Bulon sferic cap bară buc. 5
- Bulon sferic buc. 10
- Bucșă bronz chiuveță cap bară buc. 14
- Simering buc. 28
- Levier buc. 1
- Levier buc. 4
- Cilindru hidraulic buc. 2
- Dublă valvă buc. 2
- Cameră frină buc. 2
- Chiulasă compresor buc. 1
- Servofrină buc. 1
- Segmenti ferodou buc. 6
- Reducții buc. 5
- Manometru aer buc. 4
- Termostat buc. 2
- Reducții buc. 2
- Simering cilindru buc. 4
- Simering buc. 6

OFERTE

- Furtun flexibil buc. 3
- Simering buc. 6
- Inel cauciuc piston cilindru macara buc. 24
- Inel cauciuc piston cilindru macara buc. 26
- Aparat chilometraj buc. 2
- Foi arc buc. 4
- Furtun buc. 5
- Galerii evacuare buc. 1
- Pivoți buc. 1

LAYLAND — AVELING — BARFORD

- Cămăși cilindri buc. 42
- Cilindru C. 2 buc. 2
- Lagăr cu rulment buc. 2
- Tije culbutori buc. 30
- Șaibă pres. lagăr arbore cotit buc. 26
- Șaibă distanțare arbore camă buc. 4
- Bielă buc. 6
- Ax camă buc. 2
- Bucșă cu camă buc. 4
- Bucșă cu camă buc. 3
- Bucșă cu camă buc. 10
- Pinion ax camă buc. 1
- Pinion distrib. ax camă buc. 2
- Pinion intermediar buc. 1
- Pinion distrib. interm. buc. 1
- Casetă intermediar buc. 1
- Supapă admisie buc. 29
- Supapă evacuare buc. 29
- Farturi supapă buc. 17
- Antecameră buc. 22
- Culbutori buc. 11
- Scaun supapă buc. 9
- Pompă ulei buc. 3
- Ax crenelat cardan buc. 1
- Ax pompă ulei buc. 3
- Pinion pompă ulei buc. 12
- Bolț ax pompă ulei buc. 2
- Elem. filtru ulei buc. 135
- Ax pompă ulei buc. 2
- Scaun supapă buc. 10
- Inele buc. 10
- Fulie buc. 2
- Pinion arbore cotit buc. 1
- Pistoane buc. 54
- Segmenti compresie buc. 89
- Segmenti compresie buc. 98
- Segmenti ungere buc. 25
- Segmenti motor buc. 23
- Bucșă bielă buc. 35
- Siguranță bolț piston buc. 126
- Ax crenelat buc. 1
- Prezon bielă buc. 17
- Piulițe prezon buc. 17
- Simering buc. 3
- Filtru aer buc. 16
- Culbutori buc. 5
- Cuzineți palier buc. 10
- Cuzineți buc. 10
- Bucșă bronz buc. 12
- Cuzineți bielă buc. 1
- Siguranță bolț buc. 12
- Inele buc. 20
- Garnituri chiulasă buc. 23
- Chiulasă motor buc. 2
- Piston motor buc. 6
- Sită rezervor buc. 1
- Filtru ulei buc. 10
- Bucșe buc. 20Å
- Filtru ulei buc. 2
- Ax cu pinion buc. 2
- Inele etanșare buc. 18
- Bucșă cil. motor buc. 5Å

- Bolț piston buc. 16
- Rulmenți buc. 6Å
- Segmenti ungere buc. 20
- Cuzineți palier buc. 9
- Pompă alimentare buc. 4
- Conductă presiune buc. 3
- Conductă presiune buc. 6
- Conductă presiune buc. 6
- Conductă presiune buc. 6
- Conductă presiune buc. 6
- Conductă presiune buc. 12
- Conductă buc. 3
- Conductă pres. ppă inj. buc. 7
- Conductă pres. ppă inj. buc. 6
- Conductă pres. ppă inj. buc. 7
- Conducte buc. 6
- Conducte buc. 5
- Conductă plastic ppă motorină buc. 2
- Conductă pres. ppă inj. buc. 4
- Conductă pres. ppă inj. buc. 6
- Conductă pres. ppă inj. buc. 2
- Conductă pres. ppă inj. buc. 6
- Conductă pres. ppă inj. buc. 1
- Conductă pres. ppă inj. buc. 1
- Rulment buc. 6
- Filtru motorină buc. 143
- Filtru motorină as. buc. 4
- Elem. ppă inj. buc. 163
- Elem. ppă inj. buc. 40
- Arc duză buc. 76
- Corp duză buc. 190
- Supapă refulare buc. 60
- Carcasă ppă. apă buc. 1
- Turbine ppă. apă buc. 5
- Ax ppă. apă buc. 1
- Fulie ppă. apă buc. 3
- Colier radiator buc. 8
- Cot radiator buc. 7
- Garnituri pislă buc. 4
- Cot radiator buc. 2
- Termostat buc. 2
- Scaun etanșare buc. 6
- Electromotor pornire buc. 1
- Bendix buc. 1
- Bobinaj rotor electromotor buc. 2
- Carcasă buc. 6
- Carcasă buc. 5
- Carcasă buc. 6
- Placă pres. ambr. buc. 1
- Disc ambreiaj buc. 7
- Placă ferodou disc ambreiaj buc. 2
- Pirghie buc. 4
- Cutie ambreiaj buc. 8
- Pinion electromotor buc. 15
- Flanșă ambreiaj buc. 1
- Rulment buc. 1
- Cilindru princ. ambr. buc. 3
- Set rep. ppă. ambr. buc. 9
- Arc pedală ambr. buc. 7
- Set rep. ppă ambr. buc. 3
- Manșon sincron cut. vit. buc. 1
- Manșon sincron cut. vit. buc. 3
- Șaibă distanțare cut. vit. buc. 5
- Bucșă cutie viteză buc. 4
- Pinion cutie vit. invers. buc. 6
- Ax baladier buc. 2
- Simering C-v buc. 5
- Simering ambreiaj buc. 20
- Bucșă cu ace rulment cutie viteză buc. 22
- Rulment buc. 14
- Cadran complet buc. 1
- Cadran complet buc. 2
- Rulment buc. 22
- Carcasă pinion planetar buc. 12
- Pinion satelit buc. 6
- Pinion planetar buc. 6

- Bolț piston buc. 6
- Capac tambur spate buc. 1
- Inel dințat buc. 1
- Tambur roată față buc. 2
- Ax pinion planetar buc. 15
- Bolț pinion satelit buc. 10
- Pinion planetar buc. 20
- Capac carcasă buc. 2
- Șaibă grower buc. 3
- Diferențial buc. 1
- Pinion satelit buc. 1
- Carcasă cu pinion buc. 1
- Cruce satelit buc. 2
- Pinion satelit buc. 3
- Siguranță bielă butuc planetar buc. 56
- Pinion planetar buc. 2
- Foale arc suspensie buc. 6
- Pivoți buc. 4
- Distribuitor direcție buc. 9
- Cap bară direcție buc. 4
- Carcasă cap bară buc. 4
- Bolț bară dir. bulon sferic cap bară buc. 10
- Șaibă metal pres. pivoți fuzetă buc. 2
- Piulițe buc. 31
- Prezon roată spate buc. 176
- Piuliță roată spate buc. 41
- Grup conic buc. 1
- Tub flexibil buc. 2
- Filtru aer buc. 12
- Conductă presiune buc. 4
- Tub flexibil buc. 14
- Tambur roată buc. 1
- Piston compresor buc. 12
- Arbore cotit compresor buc. 1
- Șaibă arbore cotit buc. 1
- Bielă buc. 4
- Cuzineți bielă buc. 4
- Bolț piston buc. 5
- Segmenti compresor buc. 49
- Segmenti ungere buc. 27
- Conductă presiune buc. 4
- Chiulasă compresor buc. 2
- Carter compresor buc. 1
- Conductă presiune buc. 4
- Contact stop hidraulic buc. 10
- Triplă ventil buc. 3
- Cameră frinare buc. 5
- Bielă compresor buc. 3
- Piston compresor buc. 10
- Garnit. frină spate-cil. buc. 3
- Set accesorii reparații buc. 3
- Set accesorii reparații buc. 5
- Disc buc. 10
- Disc buc. 10
- Segmenti ungere buc. 20
- Saboți frină buc. 2
- Segmenti buc. 6
- Scaun buc. 12
- Ferodou buc. 10
- Ferodou buc. 4
- Ferodou buc. 10
- Conductă motorină buc. 9
- Membrană cameră cil. frină față buc. 43
- Becuri 28×26 V buc. 2
- Semnalizator față buc. 1
- Releu buc. 8
- Pompă stop spate buc. 1
- Siguranță bord buc. 56
- Întrerupător st.-dr. buc. 2
- Braț ștergător parbriz buc. 7
- Manșon cauciuc buc. 50
- Pompă hidraulică buc. 1
- Accesorii ppă. hidr. buc. 10
- Distribuitor buc. 1

- Reducții buc. 2
- Simering buc. 4
- Elem. filtru ulei buc. 16
- Distribuitor ulei buc. 1
- Furtun presiune buc. 1
- Distribuitor hidrolic buc. 1
- Tub presiune buc. 2
- Elementi buc. 23
- Furtun buc. 2
- Furtun buc. 2
- Furtun buc. 2
- Furtun presiune buc. 1
- Ferodou tampon cauciuc buc. 8
- Simering buc. 23
- Simering buc. 15
- Simering buc. 1
- Simering buc. 5
- Reducții buc. 35
- Inel holender buc. 2
- Bucșă buc. 8
- Reducții buc. 4
- Inel cauciuc buc. 24
- Inel cauciuc buc. 12
- Furtun presiune buc. 5
- Holender buc. 59
- Conductă presiune buc. 2
- Pahar decantor buc. 8
- Valvă decantor buc. 3
- Arc buc. 9
- Alternator buc. 7
- Electromotor buc. 6
- Starter buc. 3
- Ax bulon sferic buc. 2
- Arc filtru ulei buc. 19
- Dinam buc. 1
- Inel cauciuc buc. 1
- Injector buc. 41
- Butuc buc. 1
- Ax fix buc. 1
- Placă presiune buc. 1
- Pompă injecție buc. 2
- Placă fricțiune buc. 2
- Inel resort exterior buc. 40
- Resort exterior buc. 36
- Placă revenire buc. 6
- Inel resort interior buc. 36
- Manșan cuplare buc. 3
- Colector evacuare buc. 1
- Reductor cutie vit. buc. 3
- Ax acționare buc. 1
- Segmenti ungere buc. 50
- Inel cămăși rulmenți buc. 9
- Inel cămăși rulmenți buc. 12
- Lagăr rulm. fără cămăși buc. 4
- Inel cămăși rulment buc. 17
- Lagăr rulment fără cămăși buc. 16
- Distanțiere buc. 8
- Bucșă pinion buc. 4
- Pinion buc. 3
- Suport planetar buc. 3
- Suport invet. buc. 6
- Inele buc. 16
- Piesă etanș. simering buc. 36
- Inel lagăr căm. rulm. buc. 2
- Lagăr rulm. fără căm. buc. 12
- Amortizor buc. 4
- Ax camă saboți buc. 2
- Pinion coloană buc. 8
- Cuplaj sincron buc. 4
- Lagăre casete buc. 8
- Casetă asamblare buc. 8
- Sector direcție buc. 4
- Melc direcție buc. 4
- Coroană casetă buc. 4
- Cap sferic buc. 4
- Presă etanșare buc. 12
- Piston cilindru buc. 2
- Piese etanșare buc. 12
- Cilindru asamblare buc. 2
- Cap etanșare buc. 12
- Cuplă contact buc. 3
- Piese etanșare buc. 10
- Galerii evacuare buc. 1
- Piesă asamblată buc. 4
- Radiator răcire buc. 1
- Tampon asamblare buc. 10A
- Racord buc. 8
- Racord buc. 8
- Tub legătură interior buc. 5
- Prefiltru aer buc. 5
- Filtru aer buc. 1
- Resort pirghie buc. 20
- Resort int. buc. 36
- Flanșă buc. 4
- Ax canelat buc. 2
- Suport cu flanșă buc. 2
- Ax buc. 2
- Flanșă buc. 4
- Axă ambreiaj buc. 4
- Levier buc. 4
- Levier buc. 2
- Valvă ambreiaj buc. 4
- Piese etanșare buc. 4
- Bucșă lagăr buc. 1
- Pinion buc. 1
- Ax primar buc. 5
- Coroană buc. 3
- Pinion buc. 3
- Casetă cu role buc. 20
- Bucșă casetă buc. 2
- Pinion buc. 3
- Casetă cu role buc. 24
- Bucșă casetă buc. 4
- Bucșă casetă buc. 4
- Pinion vit. 3 buc. 2
- Pinion vit. 2 buc. 3
- Bucșă casetă buc. 4
- Roată dințată buc. 2
- Inel etanșare buc. 7
- Pinion buc. 1
- Ax buc. 1
- Bucșă casetă buc. 5
- Roată dințată buc. 2
- Coroane buc. 3
- Pinion buc. 3
- Bucșă casetă buc. 5
- Roată dințată buc. 2
- Pinion vit. 2 buc. 2
- Roată dințată buc. 3
- Ax buc. 1
- Pinion buc. 2
- Ax furcă buc. 1
- Selector buc. 1
- Furcă buc. 1
- Cruci cardan buc. 2
- Cruci cardan buc. 2
- Rulmenți
- 1201 buc. 8
- 1202 buc. 11
- 1204 buc. 8
- 1205 buc. 14
- 1213 buc. 17
- 1216 buc. 9
- 1306 buc. 17
- 1307 buc. 6
- 1308 buc. 4
- 1309 buc. 2
- 1310 buc. 1
- 1311 buc. 5
- 1314 buc. 16
- 22062.RS. buc. 6
- 2307—1607 buc. 22
- 2313—1613 buc. 1
- 2312.K. buc. 5
- 2315—1615 buc. 2
- 2224.K. buc. 12
- 3210—3056210 buc. 15
- 3305—305305 buc. 2
- 3307 buc. 3
- 3311—3056311 buc. 3
- E-10 buc. 17
- 16004 buc. 5
- 16006 buc. 2
- 16011 buc. 1
- 16019 buc. 2
- 16040 buc. 4
- R. 9 buc. 3
- 6000.Z buc. 5
- 6001—101 buc. 22
- 6003—103 buc. 14
- 6004—104 buc. 11
- 6005—105 buc. 8
- 6006 buc. 34
- 6007.Z buc. 7
- 6008—108 buc. 1
- 6009 buc. 8
- 6010—110 buc. 53
- 6011—111 buc. 5
- 6012—112 buc. 17
- 6013—113 buc. 1
- 6014—114 buc. 3
- 6015—115 buc. 36
- 6016—116 buc. 15
- 6018 buc. 2
- 6017—117 buc. 29
- 46118 buc. 7
- 6019—119 buc. 7
- 6019—119 buc. 34
- 6022—122 buc. 10
- 6024—124 buc. 5
- 6028—128 buc. 6
- 6030 buc. 2
- 6026 buc. 25
- 6200Z60200 buc. 36
- 6201 buc. 2
- 6201.KSB buc. 9
- 6202 buc. 27
- 6203—203 buc. 2
- 6203.ZZ buc. 1
- 7203 buc. 1
- 6204 buc. 1
- 6205 buc. 12
- 6205Z60205 buc. 79
- 6205.ZZ buc. 29
- 6206 buc. 48
- 6206Z60200 buc. 21
- 6206.ZN buc. 21
- 6207 buc. 13
- 6207.ZZ buc. 8
- 6208 buc. 41
- 6208N50208 buc. 58
- 6209—200 buc. 20
- 6209.RS buc. 16
- 720946209 buc. 9
- 6210—210 buc. 49
- 6211—211 buc. 1
- 6211.N buc. 240
- 6211—ZN buc. 32
- 6213 buc. 45
- 6214 buc. 15
- 6215—215 buc. 41
- 7215 buc. 4
- 6216 buc. 18
- 6218—218 buc. 10
- 6219—219 buc. 6
- 6220—220 buc. 25
- 6221 buc. 6
- 6222—222 buc. 5
- 6224—224 buc. 6
- 6226—226 buc. 2
- 6228 buc. 36
- 6301 buc. 26
- 63012.SR.180 buc. 2
- 6302—302 buc. 3

OFERTE

- 6304 buc. 3
- 22224—3524 buc. 5
- 22232 buc. 1
- 22309—3609 buc. 2
- 22311—3611 buc. 9
- 22312—3612 buc. 39
- 22313—3613 buc. 4
- 22316—3616 buc. 6
- 22320—3620 buc. 3
- 113624—22324 buc. 1
- 2007124—32024 buc. 50
- N.206—2206 buc. 12
- 292211—RNOL211 buc. 10
- 208.32.208 buc. 2
- NU.224 buc. 5
- NU.217 buc. 1
- NU.220 buc. 1
- NUP.226 buc. 10
- NJ.210 buc. 4
- RNU 211.42211—NJ.211 buc. 15
- NUP.214 buc. 12
- NJ.2214 buc. 9
- NJ. 216 buc. 7
- NP. 221 buc. 3
- NP. 224.NU224 buc. 30
- N.306—J.306 buc. 7
- N.307 buc. 2
- 6306 buc. 5
- 6308—308 buc. 16
- 7309 buc. 1
- 6311 buc. 94
- 6313—313 buc. 14
- 6314—314 buc. 10
- 6315—315 buc. 9
- 6316—316 buc. 16
- 6317—317 buc. 9
- 6318—318 buc. 8
- 6326 buc. 33
- 6320—320 buc. 14
- 6405—405 buc. 21
- 6407.N. buc. 10
- 6408—408 buc. 22
- 6414 buc. 6
- 6409—50409 buc. 19
- 6410—410 buc. 9
- 6411—411 buc. 35
- 6411.N buc. 6
- 6416.N—50416 buc. 21
- 22.208 buc. 8
- 22.217 buc. 1
- 22.218 buc. 38
- 22222—3522 buc. 5
- N.310 buc. 6
- NJ.313—42313 buc. 13
- NUP. 215 buc. 30
- NUP.314 buc. 18
- NU. 334 buc. 15
- NUP. 330 buc. 34
- NU.2207 buc. 11
- NJ. 2317—32617 buc. 7
- NU. 1008 buc. 6
- NA.4005—4074105 buc. 112
- NA. 4017—407417 buc. 3
- NA.4908 buc. 4
- NA. 4910 buc. 7
- NA.4910 buc. 7
- 30205 buc. 3
- 30206—7206 buc. 4
- 30207—7207 buc. 13
- 30208 buc. 16
- 30210—7210 buc. 79
- 30215 buc. 14
- 7216—30216 buc. 2
- 7217 buc. 61
- 30218—7219 buc. 17
- 30221 buc. 14
- 30224—7224 buc. 14
- 30226—7226 buc. 2
- 30304—7304 buc. 17
- 30305—7305 buc. 10
- 31305—27305 buc. 10
- 30306—7306 buc. 41
- 30308—7308 buc. 4
- 31309—27309 buc. 20
- 30314—7314 buc. 2
- 30317—7317 buc. 11
- 31317 buc. 10
- 30318—7318 buc. 6
- 32207—7507 buc. 2
- 32208 buc. 5
- 32210—7510 buc. 32
- 32215—7515 buc. 1
- 32216 buc. 9
- 32220—7520 buc. 27
- Buceșă buc. 2
- Siguranță buc. 7
- Garnituri buc. 50
- Garnituri buc. 20
- Țeavă ungere culbutori buc. 4
- Suport ventilator buc. 3
- Conductă buc. 5
- Țeavă ungere buc. 5
- Jiglor aer sist. mers înapoi buc. 1
- Garnitură buc. 46
- Împingător ppă. alim. buc. 17
- Tije legătură buc. 1
- Contor buc. 2
- Suport motor buc. 7
- Capac față buc. 1
- Buceșă buc. 4
- Arbore intermediar buc. 3
- Manivelă compl. buc. 1
- Lampă iluminat buc. 19
- Inel deflector buc. 22
- Țeavă ungere buc. 19
- Tije de nivel buc. 34
- Roată dințată buc. 4
- Capac buc. 38
- Cot buc. 5
- Ax pinion condus buc. 1
- Pinion antrenat buc. 1
- Racord țeavă buc. 6
- Rulmenți :
- 32221—7521 buc. 1
- 32222—7522 buc. 19
- 32226—7526 buc. 25
- 32228—7528 buc. 43
- 32307—7607 buc. 8
- 32309 buc. 32
- 7610 buc. 20
- 32312—7612 buc. 8
- 7613 buc. 61
- 32314 buc. 1
- 32316—7616 buc. 5
- 51101 buc. 7
- 51104—8104 buc. 4
- 51109—8109 buc. 5
- 51114 buc. 4
- 51118 buc. 7
- 51205—8205 buc. 16
- 51202 buc. 3
- 51210—8210 buc. 11
- 51215 buc. 7
- 51230 buc. 3
- 51305 buc. 1
- 51414 buc. 6
- 2712 buc. 14
- 7712 buc. 8
- 7721 buc. 5
- 7723 buc. 28
- 7818 buc. 35
- 45804 buc. 67
- 57707 buc. 1
- 74706 buc. 22
- 64903 buc. 13
- 64904 buc. 5
- 64905 buc. 29
- 64906 buc. 11
- 67728 buc. 23
- 66412 buc. 19
- 941/12 buc. 20
- 942/20 buc. 15
- 942/30 buc. 58
- 943/35 buc. 28
- 943.50.94710 buc. 21
- 102—308.K buc. 4
- 108115 buc. 5
- 108120 buc. 6
- 180—603.1/2 buc. 20
- 154901 buc. 20
- 22690.K buc. 3
- RNU. 308.292308 buc. 9
- 326705 buc. 23
- 390710 buc. 16
- 390110 buc. 12
- 402310.K buc. 20
- 495711 buc. 28
- 502308 buc. 4
- 502998 buc. 10
- 588711 buc. 4
- 676701 buc. 10
- 790711 buc. 8
- 704901 buc. 20
- 804707 buc. 96
- 804701 buc. 13
- 852903 buc. 6
- 864904 buc. 40
- 864911 buc. 21
- 922205 buc. 20
- 926200 buc. 12
- 926722 buc. 4
- 977907.K.I. buc. 9
- 26×38×40 buc. 19
- Ø 3×16 buc. 215
- Ø 6×12 buc. 105
- 3×10 mm buc. 60
- 3×238 buc. 1679
- 4×6 buc. 1195
- 4×39.8 buc. 2450
- 7×10 buc. 569
- 7×17 buc. 320
- 11×15 buc. 85
- 4×8 mm buc. 3780
- NUPJ. 309 buc. 17
- 4×34.8 mm buc. 500
- 7×14 mm buc. 7000
- Ø 1 buc. 5
- Rulmenți :
- 23038 buc. 27
- 32015.K buc. 10
- Ø 5 mm buc. 10
- 32022 buc. 38
- N.316 buc. 1
- 6416.N.A. buc. 8
- 9588214 buc. 15
- 230368 buc. 12
- 23040 buc. 4
- N.J. 224 buc. 20
- K.K.586536 buc. 5
- Cămăși rulmenți SKF. 632 buc. 2
- Role rulmenți 708451 buc. 264
- Rulmenți :
- 78551 buc. 1
- 704082 buc. 4
- 7006314 buc. 2
- 708413 buc. 2
- 708498 buc. 3
- 708497 buc. 1
- 7203309 buc. 2
- 665652 buc. 2

-- 23181618 buc. 1
 -- 23121612 buc. 3
 -- 2320.N.320 buc. 7
 -- 512098209 buc. 2
 -- N. 21322213 buc. 3
 -- NJ. 3k52313 buc. 24
 -- NF. 30812308 buc. 10
 -- N. 218.NA buc. 1
 -- NU.306.NU buc. 8
 -- NU.2312 buc. 1
 -- 98206 buc. 2
 -- 102306 buc. 2
 -- 226905 buc. 3
 -- RNU.206 buc. 6
 -- Rulmenți :
 -- RNU.218292218 buc. 7
 -- RNU.308292.P308 buc. 3
 -- Ful. 292.308 RNU.308 buc. 3
 -- Rulmenți :
 -- 326705 buc. 3
 -- 22181518 buc. 6
 -- NJ. 205 buc. 1
 -- 94111594707 buc. 2
 -- 226906 buc. 5
 -- 874901 buc. 1
 -- N. 3172317 buc. 12
 -- 6320320.N buc. 5
 -- 6407 buc. 22
 -- 7312 buc. 1
 -- Bile 7x16 buc. 100
 -- Role 9x14 mm buc. 200
 -- Rulmenți :
 -- NN.3020K buc. 16
 -- NJ. 2312 buc. 9
 -- 32017 buc. 14
 -- 4909 buc. 8
 -- N. 218 buc. 4
 -- NJ. 308 buc. 3
 -- NJ. 309 buc. 20
 -- NUP. 05 buc. 7
 -- 320x8 buc. 117
 -- K.576343 buc. 79
 -- K.808840 buc. 51
 -- K.304030 buc. 56
 -- 32020 buc. 5
 -- 22317 buc. 5
 -- 29908 buc. 4
 -- RNU.214.E buc. 44
 -- 2214 buc. 6
 -- KK808840 buc. 49
 -- KK9510340 buc. 33
 -- K849837 buc. 64
 -- NK. 334520 buc. 2
 -- NK. 55/25 buc. 20
 -- K. 334722 buc. 23
 -- 608235 buc. 40
 -- 7204.SPB buc. 8
 -- 23026.B buc. 7

**I.J.G.C.L. SFINTU GHEORGHE
EXPLOATAREA TIRGU SECUIESC**

Str. Buday Nagy Antal 1
Telefon 11997
Tg. Secuiesc

-- Balamale giundă 300 buc
 -- Caolin 160 kg
 -- Creioane ferestre 60 buc
 -- Plăci azbest 60 kg
 -- Papuci cablu 400 buc
 -- Sirmă oșel 3 mm 100 kg
 -- Arzător gaz metan 150/400 18 buc
 -- Acid acetic 0,50 kg

-- Azotat argint 1 kg
 -- Brățări tev 1/2 200 buc
 -- Brățări tev 3/4 200 buc
 -- Brățări tev 1 200 buc
 -- Brățări tev 3/8 200 buc
 -- Baterie cadă baie 26 buc
 -- Baterii perete 80 buc
 -- Bile fontă Ø 80 35 buc
 -- Coturi toniă Ø 100 100 buc
 -- Cot negre 2 1/2 50 buc
 -- Cazan RA 6 1 buc
 -- Cruce fontă 3/8 23 buc
 -- Idem 1/2 16 buc
 -- Idem 3/4 8 buc
 -- Idem 1 22 buc
 -- Idem 1/4 22 buc
 -- Furtun absorbție Ø 100 14 ml
 -- Grătar scurgere 170 kg 50 buc
 -- Hidrofor electric 85 l 1 buc
 -- Trăgător WC fără lanț 100 buc
 -- Lanț comercial Ø 16 mm 300 kg
 -- Mufe negre 1 100 buc
 -- Idem 1 1/4 100 buc
 -- Mufe PVC Ø110 „U” 250 buc
 -- Mufe negre 4 50 buc
 -- Niple negre 3/4 200 buc
 -- Idem 1 500 buc
 -- Idem 1 1/4 300 buc
 -- Niple negre A;
 -- Idem 1 1/2 100 buc
 -- Pastă de lustruit 4 buc
 -- Robinet trecere 3/8 50 buc
 -- Idem S.S 1 120 buc
 -- Idem s.s. 3/4 150 buc
 -- Reducții 11/4—3/4 100 buc
 -- Robinet trecere 1 1/4 50 buc
 -- Idem 1 1/2 50 buc
 -- Rezervor Wc faianță 2 buc
 -- Robinet dublu reglaj 3/4 80 buc
 -- Reducții 1 1/4—1/2 100 buc
 -- Idem 1 1/2—1 50 buc
 -- Racord absorbție 8 buc
 -- Racord de perete 3/4 99 buc
 -- Racord oblice 3/4 21 buc
 -- Racord oblice 1/2 25 buc
 -- Racord oblice 1 25 buc
 -- Robinet reținere 3/4 40 buc
 -- Robinet reținere 1 1/4 40 buc
 -- Robinet trecere 2 1/2 15 buc
 -- Robinet reținere 1 25 buc
 -- Robinet reținere 1 1/2 20 buc
 -- Robinet reținere 2 25 buc
 -- Robinet reținere 2 1/2 20 buc
 -- Robinet sertar 1 1/2 15 buc
 -- Sifon 445 s alamă 40 buc
 -- T-uri negre 1 1/2 150 buc
 -- Idem 1 1/2 170 buc
 -- Idem redus 1—3/4 300 buc
 -- Idem 1—1/2 150 buc
 -- T-uri fontă Ø 100 100 buc
 -- T-uri PVC U 110—110 300 buc
 -- T-uri PVC U 75—75 150 buc
 -- T-uri negre 2 1/2 100 buc
 -- T-uri negre redus 2—3/4 20 buc
 -- T-uri redus PVC U 75—50 60 buc
 -- T-uri negre 4 25 buc
 -- Tavă PVC Ø 160 G 230 ml
 -- Ventil scurgere PVC WC 25 buc
 -- Căzi baie tip URSS 1500 m/m
 18 buc
 -- Burghie elmn Ø 14—20 mm 50 buc
 -- Bonete doc 26 buc
 -- Minecuță PVC și piele 25 per
 -- Manta cauciuc 25 buc
 -- Sandale cauciuc 12 per
 -- Umerar 22 buc
 -- Armături imperm. plafon 35 buc

**INTREPRINDEREA
MECANICĂ NAVALA
CONSTANȚA**

Str. Spiru Haret Nr. 2 A
Telefon 22739 — telex 14314

-- Contactor 5C 606 3 buc. 10
 -- Contactor T.S.A. 40 A buc. 10
 -- Contactor 7C 606 3 buc. 14
 -- Întrerupător USOL 500 buc. 2
 -- idem USOL 250 buc. 2
 -- Electromotor A.S.I.L. 6,55 Kw buc. 3
 -- Electromotor A.S.I.D. 0,55 KW
 buc. 3
 -- idem A.S.I.D. 1 Kw buc. 1
 -- idem A.S.I.D. 1,35 Kw buc. 1
 -- Electr-
 -- idem 35 1,5x1500 buc. 2
 -- idem A.S.I.L. 22x1500 buc. 1
 -- idem 31 P—3,8 buc. 3
 -- Motor pompă elastic ATM 25 Km
 buc. 1
 -- releu intermediar PIR 7 buc. 17
 -- Trolu electric buc. 1
 -- Ventilator centrifugal UA10/3 buc. 1
 -- idem centrifugal 2,2 Kw 3000
 rot/ min buc. 1
 -- idem VAT 2,2 Kw pe 1500 r
 buc. 1
 -- idem VP 44x30000 buc. 3
 -- idem VAT Ø 800—1,5 buc. 1
 -- Tranzistori BC 178 V1 buc. 79
 -- idem BC 177 B buc. 65
 -- anvelope 145x12 buc. 6
 -- curele trapezoidale 17x11x1200
 buc. 481
 -- Curele trapezoidale 22x14x400
 buc. 223
 -- Sirmă sudură S12M1 Ø 1 kg. 680
 -- sirmă sudură S12M 1 Ø 1,2 kg. 334
 -- Țeavă alamă 14x1 Am 63 kg. 440
 -- Țeavă cazane 38x6 OLT 45 kg. 1770
 -- idem construcții 38x6 OLT45R
 kg. 81
 -- Electrozi RELIT Ø 6 kg. 31
 -- Electrozi sormait kg. 200
 -- Electropompă Cerna tip 1001/101
 kg. 1
 -- Ventil electromagnetice VE 32/220
 kg. 3
 -- Placă alamă AM 35/25 10 m/m
 kg. 981
 idem AM 31/21 22 m/m kg. 1964
 -- idem AM 634 30 m/m kg. 1388
 -- idem AM 644 30 m/m kg. 371
 -- idem Rp Ø 60 kg. 863
 -- idem RP3 Ø 90 kg. 525
 -- idem RU5 Ø 40 kg. 353
 -- idem RP5 Ø 50 kg. 442
 -- idem RU5 Ø 60 kg. 230
 -- idem W 3343 Ø 25 kg. 594
 -- idem W 3343 Ø 45 kg. 283
 -- idem W 3343 Ø 55 kg. 592
 -- idem W 3343 Ø 62 kg. 548
 -- idem W 3355 kg. 201
 -- idem W 3355 20x20 kg. 493

Vă prezentăm

UN MARE PRODUCĂTOR DE ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE SUPERIOARE

Activitatea de cercetare în cadrul Combinatului chimic Craiova este multilaterală. În scopul diversificării gamei îngrășămintelor chimice au fost inițiate o serie de cercetări care s-au desfășurat pe următoarele direcții principale :

- îmbunătățirea tehnologiilor,
- îmbunătățirea calității îngrășămintelor,
- diversificarea producției de îngrășămintele.

Aceasta înseamnă valorificarea superioară a resurselor, obținerea de îngrășămintele cît mai ieftine, avînd compoziții diferite, în funcție de cartarea agrochimică, soiuri și specii. De asemenea, scopul cercetărilor este de a obține îngrășămintele care să fie administrate cu mașinile actuale din dotare, să aibă eficiență mare, să polueze cît mai puțin, și să compenseze deficitul de microelemente din sol. Se permite astfel obținerea de recolte mari, calitativ superioare și cu rezistență ridicată la depozitare.

În cele mai multe cazuri, cercetarea s-a făcut concomitent cu producția la scară industrială sau semiindustrială. Astfel, s-a trecut la diversificarea îngrășămintelor cu azot, obținîndu-se noi tipuri de uree — ureea cu formaldehidă și ureea cu rășini (uree capsulată). Ambele produse se caracterizează prin solubilitate redusă și micșorarea pierderilor de substanță activă. Totodată, au fost create îngrășămintele lichide cu azot, respectiv soluții amoniacale de azotat de amoniu și uree. Avantajele deosebite pe care le prezintă îngrășămintele lichide privesc mai ales creșterea productivității muncii și micșorarea cheltuielilor de manipulare, ambalare și transport. De asemenea, consumul de energie și combustibil sensibil mai redus față de îngrășămintele granulate.

În ultimul timp s-a trecut și la fabricarea unor îngrășămintele cu sulf. S-a obținut, la scară-pilot, ureea cu peliculă de sulf, al cărui avantaj economic evident constă în folosirea cu randament ridicat a substanței active.

Se află în fază finală cercetarea pentru obținerea unor îngrășămintele mixte, de pildă uree cu sulfat de amoniu, — acesta avînd un conținut variabil de sulf, în funcție de necesități. Se cercetează,

în continuare, obținerea unor îngrășămintele cu sulf avînd solubilitate scăzută, de tipul uree cu peliculă de rășini ureoformaldehidice și cu sulf, care au avantajul de a conține și substanțe ce inhibă nitrificarea azotului amidic.

Se fac cercetări și pentru obținerea îngrășămintelor cu forme multiple de azot și P205, cum sînt nitro-amido-superfosfați și complexii ureii (azotatul de calciu și azotatul de amoniu).

Demn de remarcat este și faptul că la Combinatul chimic din Craiova activitatea de cercetare s-a îndreptat spre obținerea de noi tipuri de îngrășămintele care nu mai prezintă dezavantajele celor clasice. Astfel, au fost create îngrășămintele organominerale, care, datorită suportului organic, contribuie la îmbogățirea solurilor sărace, mărindu-le fertilitatea. Efectele pozitive ale folosirii îngrășămintelor organominerale sînt: creșterea cantitativă, dar mai ales calitativă a producției, rezistența la înmagazinare a legumelor și fructelor, precum și îmbunătățirea structurii solului datorită conținutului de rășini sintetice și a materialului humic.

Grupa îngrășămintelor foliare, create tot la Craiova, are marele avantaj că se pot administra prin aplicarea lor directă pe părțile aeriene ale plantelor. Ele asigură plantelor nu numai macroelementele necesare ci și microelementele de care acestea au nevoie în fiecare etapă a dezvoltării lor.

Îngrășămintele chimice greu leviabile constituie una din principalele preocupări pe linia diversificării. Este însă nevoie de un sprijin mai mare din partea specialiștilor din agricultură pentru

stabilirea raportului optim între elementele nutritive, gradul de solubilitate, forma sub care trebuie să se afle elementele nutritive, microelementele pe care trebuie să le conțină și în ce proporție. Pe lângă economisirea substanței active acest gen de îngrășămintele permit însemnate economii la administrarea lor, evitarea tasării solului de către mașinile de împărșiat etc.

Producerea îngrășămintelor lichide este o altă direcție de bază a preocupărilor specialiștilor craioveni. Îngrășămintele lichide asigură o mai bună fertilizare a solului în diverse faze ale lucrărilor agricole — înainte de însămînțare odată cu însămînțarea și în timpul etapelor succesive de vegetație a culturii. Se urmărește stabilirea tehnologiilor pentru producerea unor îngrășămintele la însuși locul administrării lor, dîndu-se posibilitatea reglării pe loc a compoziției acestora în funcție de nevoile plantelor.

Sînt în curs de cercetare, în vederea omologării :

- 13 îngrășămintele cu microelemente
- 6 îngrășămintele cu solubilitate variabilă
- 5 îngrășămintele cu conținut variabil de sulf
- 3 îngrășămintele lichide cu azot, avînd conținut variabil de calciu și magneziu
- 5 îngrășămintele lichide complexe de tip NP și NPE.

Se găsesc în fază avansată de laborator: îngrășămintele extraradiculare cu biostimulatori, lichide și solide, cu ierbicide, îngrășămintele cu concentrație mare (de tipul polifosfaților), îngrășămintele mixte pentru culturi specializate (tutun, citrice, legume etc.).

Emil ZAMFIRESCU